

ASV-Nieuws

FEBRUARI 2022

Clubblad van de Arnhemsche Schaakvereniging

MAZDA2 GT-M LINE

EXTRA COMPLEET

- + Navigatie
- + 7-inch Multimediasysteem
- + 16-inch lichtmetalen velgen
- + Climate Control
- + Stoelverwarming
- + Parkeersensoren achter
- + Licht- en regensensor

**PROFITEER VAN
GT-M LINE VOORDEEL**

**KOM NU NAAR
JANSEN ARNHEM**

Vlammoven 28 | 6826 TN Arnhem | 026 36 48 888 | www.jansenarnhem.nl

Mazda2 vanaf € 14.890,-. Gemiddeld verbruik Mazda2 van 3,4 tot 4,9 liter per 100 km / van 29,4 tot 20,4 km per liter / CO₂-uitstoot van 89 tot 115 g/km. Prijzen inclusief BPM en BTW en exclusief kosten rijklaar maken en metaaltechnica lak. De Mazda2 GT-M Line is in een gelimiteerde oplage van 500 stuks verkrijgbaar, uitvoering is leverbaar zolang de voorraad strekt. Overige consumenten acties niet mogelijk i.c.m. het Mazda2 GT-M Line aanbod. Zie voor kosten en voorwaarden: www.mazda.nl. Prijswijzigingen voorbehouden. Afgebeeld model kan afwijken van de daadwerkelijke specificaties.

ASV Nieuws

Jaargang 26, nummer 3

Schaken op afstand

Arnhemsche Schaakvereniging

Opgericht: 31 oktober 1891

Clubavond: donderdag

Locatie:

Dagbesteding Het Pleijwerk

Vlamoven 22-24

6826 TN Arnhem

Secretaris: Ruud Wille

Laan van Klarenbeek 74

tel: 026-3615003

r.wille@planet.nl

Homepage ASV:

<https://www.asv-schaken.nl>

Van de redactie
Van het bestuur
Interne competitie
In Memoriam
Herinneringen aan Abbes Dekker
Abbes Dekker een vriend voor altijd
Herinneringen aan Pim Rijmer
Ongelijke lopers
Go East
Voor de minder ervaren schakers (2)
Een moeizame winst
Vandoeuvre 2021
Schaken in Kerstsfeer
7 maanden bij ASV
Endgame tablebases
Troitsky
Schaakpuzzeltje
Onlineschaak
Eerste en laatste bekerwedstrijd

ASV-Nieuws redactie

*Tom Bus, Peter van Deur-
sen, Theo van Lotringen*

Kopij:

asvclubblad@gmail.com

Aan dit nummer werkten
mee:

*Erik Wille, Gerben Hen-
driks, Theo van Ameron-
gen, Kees van Keulen, Sa-
mantha van Diggelen, Ce-
sar Eisma, Ornett Stork,
André van Kuijk, Peter
Boel, Hendrik van Buren,
Niels Albers, Ruud Wille en
Fred Reulink*

Van de redactie

Dit nummer bevat weer veel interessante, leerzame en onderhoudende bijdragen. Het voortduren van de pandemie maakt het clubleven lastig, maar wij kunnen niet anders concluderen dan dat ASV zich er goed doorheen slaat, mede dankzij - vanuit het zicht van de redactie - de inzet van de auteurs die dit nummer van ASV-Nieuws mogelijk hebben gemaakt. Ornett Stork heeft zijn eerste bijdrage voor ons blad afgegeven en het komt de redactie voor dat zijn bijdrage naar meer smaakt. Freds artikelen geven weer een heerlijke mix van toen en nu, Hendriks' bijdrage inzake lopers is eveneens leerzaam, Cesar deelt zijn schaakgedachten met ons, evenals Peter Boel, en nog meer. Wij wensen u veel leesplezier toe en sluiten af met het gebod:

blijf gezond!

Van het bestuur

Helaas moeten we opnieuw stilstaan bij een overlijden van een ASV-er of oud-ASV-er. In de vorige ASV-Nieuws werd het In Memoriam over Pim Rijmer al geplaatst. Deze rubriek was voor het overlijden van Pim al geschreven, vandaar dat er in 'Van het bestuur' geen aandacht aan werd besteed. De impact van het op de clubavond onwel worden van Pim en later zijn heengaan was groot. Zeker voor de ASV-ers die het van dichtbij meemaakten en de hulpverleners die een dag later te horen kregen dat hun inspanningen tevergeefs waren geweest. De familie van Pim heeft meer dan eens laten weten dat zij het zeer waarderen hoe ASV gehandeld heeft en met het overlijden is omgegaan. Dat zal alle betrokkenen ook steun geven.

Een maand na het overlijden van Pim overleed onze oud-voorzitter Abbes Dekker, die bij veel ASV-ers vooral herinnerd zal worden als de jeugdleider die in de jaren zeventig de ASV-opleiding weer op de kaart zette. Abbes werd 86 jaar. Verderop in deze ASV-Nieuws staan herinneringen aan deze verdienstelijke ASV-er.

Clubavonden

In de vorige aflevering van deze rubriek spraken we al onze zorg uit over de aanscherpingen van de coronamaatregelen en de invloed daarvan op het schaken. Niet veel later ging de club weer voor zeven weken dicht. Die periode hebben we online wekelijks snelschaak- en rapidavonden georganiseerd, waaraan door een met de week groeiende groep deelgenomen werd. Inmiddels zijn onze clubavonden sneller dan verwacht weer begonnen. De geluiden zijn nu positief en we verwachten dan ook voorlopig verschoond te blijven van clubavondloze periodes. En eigenlijk hebben we stiekem hoop dat donderdagavonden zonder schaken alleen nog in de zomervakantie en op feestdagen voorkomen. Via de weekpraat zullen we jullie op de hoogte houden over de beperkingen die gelden.

Interne competitie

We gaan er alles aan doen om de interne competitie tot een goed einde te brengen. De bekercompetitie is daarbij waarschijnlijk de lastigste opgave. We hebben vijf interne ronden, een rapidavond en een Fischer Randomavond gemist. We gaan uitwerken wat de consequentie daarvan is op de bepaling van de eindrangschikking. Dat is mede afhankelijk van het verloop van de externe competities. Zodra duidelijk is of en wanneer de uitgestelde ronden van de externe competitie worden ingehaald, zullen we jullie informeren wat de aangepaste eisen worden voor het bereiken van de eindrangschikking.

Schaaklessen

Het is langzamerhand een vaste activiteit van ASV geworden, de beginnerscursus voor volwassenen op de donderdagen waarop we onze vaste clubavond hebben. Dat gebeurt in drie groepen, waarbij de deelnemers aan groep 2 en 3 ook aan onze Interne kunnen meedoen. Het is inmiddels een mooi clubje dat zover gekomen is. En de cursusleiders glimmen van trots, als de voorzitter in zijn wekelijkse praatje weer een nieuwe deelnemer aan

de Interne uit onze cursusgroepen kan aankondigen.

De laatste groep 1, met deelnemers die de spelregels en nog zowat krijgen uitgelegd, had negen deelnemers. In zes lessen leren ze alle spelregels. Een stuk of vier cursisten is daarna afgehaakt. Die heeft er voldoende aan met hun kinderen en kleinkinderen een potje te kunnen spelen. En ASV is daar blij mee. Met de anderen wordt verder gewerkt. Zo werd de eerste avond na de lockdown voor ASV de dubbele aanval behandeld. Zodra het zeker lijkt dat we niet weer met coronabeperkingen geconfronteerd gaan worden, gaan we een nieuwe spelregelgroep werven.

Schaaktraining

Door de lockdown gingen op de maandagavond twee trainingen van de liefhebbersgroep en van de topgroep en de middengroep één training niet door. We gaan voor de uitgevallen trainingen nieuwe data zoeken. Ook de zesde training van de topgroep, die abusievelijk op Tweede Paasdag was gepland, zoeken we een nieuwe datum. De deelnemers zullen daarover per mail worden geïnformeerd.

Overige activiteiten

De planning van de teamwedstrijden bepaalt ook wat we verder nog aan schaakactiviteiten op de kalender voor 2022 kunnen en willen zetten. We houden jullie via de weekpraat op de hoogte. Inmiddels is al rond dat het daglichtschaak op 1 februari weer start. Tevens zijn er inhaaldata vastgelegd bij het NIVON. De resterende speeldata zijn de dinsdagen 1 en 22 februari, 1 en 22 maart en 5 april.

Algemene ledenvergadering

De algemene ledenvergadering die op 3 februari gepland stond zullen we uitstellen, waarschijnlijk tot ergens in april. De kans is dan groter dat we een goede opkomst hebben en dat vinden we belangrijk. We zijn nog steeds hard aan het werk met alles wat volgens de WBTR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) geregeld moet zijn. We hebben een eerste conceptversie van nieuwe statuten op papier staan en we gaan aan de slag met een nieuwe versie van het Huishoudelijk reglement. Vervolgens zullen we die concepten juridisch laten toetsen door een notaris. We hopen dat traject afgerond te hebben voor de ledenvergadering, zodat we de dan voorliggende stukken met jullie kunnen bespreken.

BTW

Onze penningmeester heeft intussen vele uren besteed aan de consequenties van de BTW-plicht. En daar hebben we goed nieuws over. Belangrijk is dat de KNSB overeenstemming bereikt heeft met de belastingdienst over de BTW op contributie. Het akkoord zorgt ervoor dat de clubs geen BTW hoeven te betalen over de in de contributie opgenomen afdracht aan OSBO en KNSB. Mede daardoor blijft de schade van de BTW-plicht beperkt. We mogen als BTW-plichtige immers ook de betaalde BTW (bijv. bij zaalhuur en inkoop kantine) aftrekken. Het lijkt er nu op dat het ASV jaarlijks een paar honderd euro gaat kosten. Zondegeld, maar het is lang niet zo beroerd als wij aanvankelijk vreesden.

Schaakmagazine

De roep van de leden om een bondsblad op papier te ontvangen, is door het KNSB-bestuur op waarde geschat. Het KNSB-bestuur heeft de intentie om in de tweede helft van 2022 een op modernere leest geschoeide papieren versie van Schaakmagazine uit te brengen. Tot die tijd blijft het blad digitaal. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitwerking van de plannen. Als daarvoor op 11 juni van de Bondsraad goedkeuring komt, dan gaat de redactie meteen aan de slag met het eerste nummer van Schaakmagazine 2.0.

Tenslotte

Ondanks alle onderbrekingen in de laatste drie schaakseizoenen blijft het schaken onverminderd populair. Ook in de laatste zeven weken zonder clubavond werd regelmatig geïnformeerd naar de mogelijkheden van spelen en het volgen van lessen bij ASV. In 2021 heeft ASV veel nieuwe gezichten mogen verwelkomen, waarvan de meesten ook zijn gebleven en nu vrijwel wekelijks van de partij zijn. Wij hebben de overtuiging dat die instroom in 2022 zal doorgaan. Rest ons jullie allemaal weer een mooi schaakjaar te wensen.

Interne competitie

door Erik Wille

Het is ruim twee maanden geleden dat de laatste ASV-Nieuws verscheen, maar we zijn slechts vier ronden verder dan de stand van de interne die we in november publiceerden. We laten echter niet na om een update te plaatsen. Ook deze keer staan in de overzichten alleen de spelers die tenminste één interne partij hebben gespeeld. In het verhaal bij de standen zal het vooral gaan over de spelers die al een behoorlijk aantal partijen gespeeld hebben.

Hoe kom je in de eindrangschikking?

Voor de ranglijst tellen alle interne ronden, interne bekerpartijen en de teamwedstrijden mee. In de eindrangschikking komen alle spelers die in totaal tenminste 25 partijen hebben gespeeld, waarvan tenminste 13 partijen in de interne competitie (inclusief ASV-bekercompetitie). Binnen een paar weken zullen we bekendmaken of en hoe deze aantallen vanwege de lockdown worden bijgesteld. De externe competitie komt ook weer op gang en het is de bedoeling dat alle uitgestelde wedstrijden worden ingehaald. Dat is in ieder geval positief. Door de lockdown zullen we niet verder komen dan 32 interne ronden en vier rapidavonden.

Groep A

Richard van der Wel zal deze stand waarschijnlijk uitknippen, inlijsten en boven zijn bed hangen. Een kanshebber voor de titel is hij echter niet. Voor de titel is een tweestrijd gaande tussen Ornett Stork en Saša Albers. Ornett nam afstand door zeges op Bart de Kort en Jan Knuiman. Hij verspeelde een deel van de voorsprong echter weer door een nederlaag tegen Dirk Hoogland. Daarmee maakte ook onze regerend kampioen een deel van zijn achterstand goed. Die had Dirk opgelopen onder meer door een nederlaag tegen Peter Boel, die ook nog aan een inhaalrace bezig is. Heel stiekem staat Rob van Helvoort ook in de groep achtervolgers. Sterker nog, hij is de belangrijkste concurrent van Ornette en Saša. Goede scores zijn er ook lager in het klassement. Vooral Remco Gerlich (8-13) en Martin Weijzenfeld (7-11) vallen op. Onderin is er vooral ruimte voor verbetering bij Wouter Abrahamse, Bram Zaalmink en Barth Plomp.

Zie tabel volgende pagina.

Martin Weijzenfeld tegen Jan Knuiman *foto Erik Wille*

Remco Gerlich tegen Koen Maassen van den Brink *foto Erik Wille*

Ornett Stork tegen Jan Knuiman *foto Erik Wille*

Groep A			Totaal		Intern		Extern		ELO
Nr	Naam	TPR	score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Richard van der Wel	2566	1	1	1	1	0	0	2077
2	Ornett Stork	2227	9,5	14	7,5	10	2	4	2154
3	Saša Albers	2218	8,5	12	3	6	5,5	6	2192
4	Rob van Helvoort	2179	6,5	10	6	9	0,5	1	2147
5	William Shakhverdian	2172	5,5	8	2,5	3	3	5	2111
6	Dirk Hoogland	2171	4,5	8	2,5	4	2	4	2207
7	Otto Wilgenhof	2128	5	10	3,5	5	1,5	5	2132
8	Frank Schleipfenbauer	2127	4	7	1,5	3	2,5	4	2115
9	Peter Boel	2126	7	14	4	9	3	5	2189
10	Tom Bus	2100	8,5	14	4,5	8	4	6	2098
11	Wouter van Rijn	2090	4,5	9	1,5	3	3	6	2163
12	Remco Gerlich	2087	8	13	5,5	8	2,5	5	2025
13	Bart de Kort	2063	4,5	8	4,5	8	0	0	1980
14	Jan van de Linde	2015	3,5	9	1,5	4	2	5	2022
15	Jan Knuiman	2010	8	14	5	10	3	4	1973
16	Vadim van Kuijk	1959	8	14	6	9	2	5	1893
17	Martin Weijzenfeld	1929	7	11	5	9	2	2	1891
18	Rik Roelofs	1924	3,5	11	2,5	6	1	5	2032
19	René van Alfen	1903	1,5	3	0	1	1,5	2	1851
20	Marcel Leroi	1901	1,5	5	1,5	5	0	0	1949
21	Wouter Abrahamse	1868	2,5	8	0,5	3	2	5	1965
22	Paul Schoenmakers	1863	5	9	2	4	3	5	1822
23	Philippe Friesen	1830	4	8	1	3	3	5	1829
24	Ruud Wille	1819	8	16	5,5	12	2,5	4	1820
25	Sander van Vucht	1818	1	4	0	1	1	3	1830
26	Gerben Hendriks	1807	4,5	10	2,5	6	2	4	1841
27	Marc Groenhuis	1783	4,5	13	4,5	13	0	0	1835
28	Désiré Fassaert	1772	3	7	1,5	4	1,5	3	1841
29	Koen Maassen van den Brink	1760	1,5	5	0	1	1,5	4	1962
30	Bram Zaalmink	1726	3,5	11	2	5	1,5	6	1845
31	Ronnie Eggink	1707	3	8	1,5	6	1,5	2	1782
32	Barth Plomp	1675	2	10	0,5	4	1,5	6	1823

Richard van der Wel tegen Peter Boel foto Erik Wille

Groep B

In de tweede groep veranderde weinig. Rik de Lange staat er het beste voor na zeges op Bob Kooij en Jan Vermeer. Marc Groenhuis onderbrak de zegereeks van Rik even. Roy Vink zou de tweestrijd om de titel met Rik kunnen aangaan, maar dan moet hij meer interne partijen gaan spelen. Qua aantal gespeelde partijen zijn Jacques Boonstra en Hub Kusters de eerste concurrenten, maar eigenlijk kun je dan nauwelijks van concurrentie spreken aangezien het gat ruim 150 punten is. Een aantal spelers uit de top 6 zal echt meer moeten gaan spelen anders wordt Rik op de sloffen kampioen.

Groep B			Totaal		Intern		Extern		ELO
Nr	Naam	TPR	score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Lex van Hattum	1986	4	4	3	3	1	1	1648
2	Marco Dorrestijn	1878	1,5	2	1,5	2	0	0	1668
3	Roy Vink	1868	6	8	2	3	4	5	1747
4	Rik de Lange	1867	8	11	8	10	0	1	1775
5	Ferdin de Graag	1838	5,5	8	4	6	1,5	2	1740
6	Edwin Peters	1772	5	8	2,5	4	2,5	4	1716
7	Ksenia Badrakova	1742	1,5	2	1,5	2	0	0	1565
8	Jacques Boonstra	1710	8	18	7	13	1	5	1743
9	Hub Kusters	1704	7	12	7	12	0	0	1669
10	Horst Eder	1696	2,5	4	2,5	4	0	0	1605
11	Manar Alkwatly	1694	3,5	7	3,5	7	0	0	1670
12	Ben Gussinklo	1677	6,5	13	6	11	0,5	2	1689
13	Jan Willem van Willigen	1677	3	8	1,5	4	1,5	4	1752
14	Albert Marks	1670	6,5	11	5,5	7	1	4	1701
15	Jan Vermeer	1651	10	17	7,5	14	2,5	3	1634
16	Jan Groen	1651	2,5	5	2	4	0,5	1	1629
17	Bob Kooij	1583	5	10	4	8	1	2	1587
18	Walter Wong	1582	4,5	9	4,5	9	0	0	1595
19	Hans Vrouwenraets	1544	0,5	2	0,5	2	0	0	1686
20	Rob van Belle	1528	6	14	6	12	0	2	1564
21	Jo Engels	1508	4,5	11	4,5	11	0	0	1601
22	Alje Bolt	1465	3,5	10	2,5	9	1	1	1553

Groep C

Gelet op het aantal gespeelde partijen zijn de kanshebbers voor de titel vanaf plaats 8 te vinden op de ranglijst. En dan zien we dat André van Kuijk alles uit de kast haalt om zijn titel te prolongeren. Zijn score is vooral intern goed. Zijn bekerwinst op Bert Sigmond hielp enorm om bovenin te komen. Die winst kreeg extra waarde doordat concurrent Herman de Munnik verloor van Rob van Belle en daarmee zijn koppositie verspeelde. Ariën Hooimeijer is een 'dark horse' in de titelstrijd. Meer kanshebbers lijken er niet te zijn; al is het natuurlijk wel zo dat er nog veel ronden te gaan zijn en dat een flinke serie goede resultaten voor sprongen op de ranglijst kan zorgen. Lager op de ranglijst zijn er goede scores voor Jan Zuidema en Raymond Hendriks.

Rik de Lange tegen Anne Lemstra foto Erik Wille

Groep C			Totaal		Intern		Extern		ELO
Nr	Naam	TPR	score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Victor Johnson	1700	1,5	2	1,5	2	0	0	1515
2	Theo Koeweiden	1641	4,5	7	2,5	5	2	2	1496
3	Hasan Yigit	1563	6	6	6	6	0	0	1394
4	Hans Corbeel	1562	2	3	2	3	0	0	1456
5	Bryan Hieltjes	1551	1,5	3	0,5	2	1	1	1394
6	Chris Zevenbergen	1543	2,5	3	1,5	2	1	1	1370
7	Pascal van den Born	1535	3	4	3	4	0	0	1366
8	André van Kuijk	1520	5	11	4	6	1	5	1525
9	Herman de Munnik	1505	5	11	4	9	1	2	1494
10	Hans Derendorp	1501	7	11	3,5	7	3,5	4	1401
11	Ariën Hooimeijer	1480	6	12	6	12	0	0	1497
12	Liedewij van Eijk	1472	2	4	2	4	0	0	1460
13	Gerrie Arends	1464	3	5	3	5	0	0	1393
14	Adrian Mares	1458	0,5	1	0,5	1	0	0	1498
15	Bert Sigmond	1449	2,5	7	2	5	0,5	2	1492
16	Hendrik van Buren	1448	4	10	1	6	3	4	1508
17	Jan Zuidema	1442	5,5	9	5,5	9	0	0	1377
18	Joost Gresnigt	1435	1	1	1	1	0	0	1125
19	Gwénaél Paris	1421	7,5	14	5,5	11	2	3	1301
20	Douwe Huijsmans	1413	3,5	10	2,5	9	1	1	1469
21	Theo van Lotringen	1402	8,5	15	8	13	0,5	2	1357
22	Niels Mekkes	1401	1	1	1	1	0	0	1113
23	Peter van Deursen	1377	4,5	10	4,5	8	0	2	1379
24	Ko Kooman	1376	6,5	14	6,5	11	0	3	1412
25	Kazem Mollahosseini	1363	7,5	18	6	13	1,5	5	1393
26	Roald Vos	1359	6	10	6	10	0	0	1258
27	Cesar Eisma	1340	5	12	5	12	0	0	1372
28	Niel Roosenboom	1295	0,5	2	0,5	2	0	0	1485
29	Raymond Hendriks	1290	7,5	12	7,5	12	0	0	1225
30	Kees van Keulen	1289	3	9	2,5	7	0,5	2	1365
31	Rens Nuwenhoud	1288	5	10	4	9	1	1	1260
32	Pim Rijmer	1266	2	5	2	4	0	1	1247
33	Robbie Kuipers	1243	1	2	1	2	0	0	1200
34	André de Groot	1237	0	1	0	1	0	0	1374
35	Peter Kappert	1212	7	15	6	13	1	2	1201
36	Gerrie Elfrink	1191	4	10	4	10	0	0	1273
37	Ahmad Samman	1141	3	5	3	5	0	0	1196
38	Anne Lemstra	1128	0,5	3	0,5	3	0	0	1321
39	Victor Droop	1112	5,5	10	5,5	10	0	0	1016
40	Meindert Rudolphi	1108	2,5	6	2,5	6	0	0	1157
41	Richard van Duijvenbode	1098	1,5	7	1,5	7	0	0	1245
42	Hans Meijer	1093	1	4	1	4	0	0	1238
43	Ivo Georgiev	1091	1,5	3	1,5	3	0	0	1013
44	Alex Schut	1077	1,5	4	1,5	4	0	0	1180
45	Samantha van Diggelen	1057	6	14	6	12	0	2	1022
46	Philip Stibbe	1028	6	13	6	13	0	0	1029
47	Ryan den Bekker	1005	2,5	5	2,5	5	0	0	1083

Groep C vervolg			Totaal		Intern		Extern		ELO
Nr	Naam	TPR	score	aantal	score	aantal	score	aantal	
48	Werner Gubbels	1005	1	3	1	3	0	0	1069
49	Chandenie Ramsoebhag	994	3	6	3	6	0	0	999
50	Bert Maas	988	1	5	0	3	1	2	1062
51	Jan Diekema	970	0	2	0	1	0	1	1124
52	Pieter van Loosbroek	720	1	6	1	6	0	0	935
53	Hugo Rennings	653	0	2	0	2	0	0	972
54	Guido Burger	614	0	7	0	7	0	0	718

Ariën Hooimeijer (zwart) tegen Niel Roosenboom *foto Erik Wille*

In de andere competities is er nagenoeg niets gebeurd. Dus daar verhalen we deze keer niet over. Wel hebben we natuurlijk de ranglijst van de ELO-ontwikkeling. We laten de namen van de spelers zien die tenminste 40 punten gewonnen hebben. Gwénaël Paris behield de koppositie. Vadim van Kuijk zakte tien plaatsen vanaf de tweede stek. Remco Gerlich kwam van buiten de top 20 op de derde plaats binnen. Verder zien we vooral namen van spelers die we hierboven ook al vonden opvallen.

Nr	Naam	Grp	+/-	ELO	Totaal	
					score	aantal
1	Gwénaël Paris	C	79	1301	7,5	14
2	Lex van Hattum	B	58	1648	4	4
3	Remco Gerlich	A	58	2025	8	13
4	Ornett Stork	A	57	2154	9,5	14
5	Rik de Lange	B	54	1775	8	11
6	Hans Derendorp	C	53	1401	7	11
7	Roy Vink	B	50	1747	6	8
8	Victor Droop	C	49	1016	5,5	10
9	Theo Koeweiden	C	46	1496	4,5	7
10	Hasan Yigit	C	44	1394	6	6
11	Theo van Lotringen	C	44	1357	8,5	15
12	Vadim van Kuijk	A	43	1893	8	14
13	Ferdin de Graag	B	40	1740	5,5	8
14	Raymond Hendriks	C	40	1225	7,5	12

Gwénaël Paris tegen Hans Meijer
foto Erik Wille

De lijst met nieuwkomers, die in het november-nummer stond, wordt intussen langer en langer. Dat is een mooie ontwikkeling. In een volgend nummer van ASV-Nieuws zullen we eens kijken wie van de nieuwkomers opvallend scoort.

Mis je je naam in bovenstaand artikel? Dan kan ik alleen maar adviseren om veel te komen schaken. Dan val je vanzelf op en zal je naam binnenkort ook op een van de pagina's van ASV-Nieuws prijken. Dus: tot donderdag!

IN MEMORIAM

door Erik Wille

Op 19 december 2021 is op 86-jarige leeftijd onze oud-voorzitter en voormalig jeugdleider Abbes Dekker overleden

In Abbes Dekker verliest ASV een schaakvriend die veel betekend heeft voor ASV. Eind jaren zeventig behoorde Abbes tot een groep jongere leden die verandering wilde. Na stevige discussies kwamen die vernieuwingen er ook. Abbes leverde niet alleen in het verder brengen van de gewenste ontwikkelingen een belangrijke bijdrage. Een van de vijf speerpunten, het verbeteren van de opvang en begeleiding van de jeugd, bracht Abbes zelf tot uitvoering. Gesteund door Ton den Ouden, Theo van Amerongen, Jan Vermeer en Ruud Wille groeide de jeugdafdeling in vijf jaar tijd van 9 naar 68 jeugdspelers. Uit die groep haalden Hemanth Ramanna en Jock Geselschap het eerste team en schaakt Gerben Hendriks nog altijd bij ASV.

Abbes was niet alleen een schaakleraar. Hij was docent van beroep. Onderwijzer op de Dr W Dreesschool, waar ASV met de jeugd ook jaren huisde, en later ook docent aan de PABO om nieuwe onderwijzers op te leiden. Abbes straalde in alles uit dat zijn vak geen werk, maar een passie was. Zo gaf hij bij zijn tweede hobby, het bridgen, ook cursussen om mensen te leren bridgen.

Abbes was niet alleen goed in jeugd leren schaken, maar hij schaakte zelf ook zeer verdienstelijk. Jarenlang speelde hij in de hogere zaterdagteams van ASV. Na een flinke periode zonder schaken en met veel bridge keerde Abbes op een lager niveau nog een keer terug. Na vele jaren stopte hij weer. In 2015 speelde hij nog wel mee in het Terrasschaaktoernooi. Hij overwoog later nog een derde terugkeer, maar concentratieproblemen door zijn afnemende gezondheid stonden die rentree in de weg.

We zijn Abbes dankbaar voor zijn bijdrage aan wat ASV nu is. Daar had hij als bestuurslid (1977-78) en als voorzitter (1987-1990), maar vooral als jeugdleider buiten het bestuur een grote rol in. We zullen Abbes Dekker nu moeten missen. Wat blijft zijn warme herinneringen aan een aimabel mens, die met humor en gedrevenheid voor verbinding zorgde.

Abbes, we zullen je nooit vergeten.

Rust in vrede.

Herinneringen aan Abbes Dekker

door Erik Wille en Gerben Hendriks

Op 19 december is onze oud-voorzitter en oud-jeugdleider Abbes Dekker overleden. Hij bereikte de respectabele leeftijd van 86 jaar. Het bericht bereikte mij via Theo van Amerongen. Als oud-collega van Abbes had Theo van de pedagogische academie het overlijdensbericht gekregen. Meteen na het droeve nieuws gingen mijn herinneringen terug naar ASV in de periode eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. Het was een periode waarin veel vriendschappen voor het leven ontstonden, maar ook een periode waarin veel en stevig werd gediscussieerd. Dat ging vaak via ons clubblad En Passant. Abbes Dekker speelde daar vaak een rol in. Niet om dwars te zijn, maar altijd met 'een beter ASV' als doel. Omdat Abbes ruim 40 jaar geleden zo'n prominente rol speelde binnen ASV ga ik in deze herinnering aan Abbes terug naar die tijd. Om het tijdsbeeld te schetsen, heb ik een stukje historie uit het jubileumboek 'ASV 1891-1991' gehaald.

Abbes Dekker

bron: jubileumboek 1978

Dr W Dreesschool

"In september 1976 deed het pas benoemde bestuurslid A. den Ouden het voorstel om het bestuur efficiënter te maken door een dagelijks bestuur in te stellen of anders het bestuur kleiner te maken. In 1974 was al eens tot de instelling van een dagelijks bestuur besloten, maar dat besluit was nooit uitgevoerd. Deze keer voelde het bestuur er niets voor. Enkele maanden later bleken deze ideeën, die strookten met de opvatting van een groep jongere leden als drs Th. van Amerongen, mr A. Houtman, H. Klein Horsman, M. Mogendorff, mr B. Plomp, A. Dekker en W. Zabel dat het bestuur was ontaard in een praatclub, toch wortel te hebben geschoten.

Vice-voorzitter Ir. G.P. Verbost, een van de beste bestuurders en in ieder geval iemand die niet alleen 'op de winkel wilde passen' maar ook de lijnen wilde uitzetten, had gesprekken met de 'opposanten' en was tot de conclusie gekomen dat om de sfeer in de club te verbeteren, getracht moest worden de negatieve richting van de kritiek om te buigen in een positieve door het bestuur te verjongen en enkele van de opposanten de gelegenheid te geven hun ideeën in de praktijk te brengen. Tegelijk zou dan het bestuur aanmerkelijk moeten worden verkleind. Na een aantal persoonlijke gesprekken met zittende bestuursleden stelde hij zijn ideeën op 12 mei 1977 formeel aan de orde. In meerderheid wilde het bestuur de uitgestippelde route wel bewandelen en tijdens een volgende bestuursvergadering, op 7 juni, kwamen Dekker en Plomp, de twee door Verbost in eerste instantie gepolste kandidaat-bestuursleden, aan het bestuur hun opvattingen presenteren.

Dekker deed daarbij het woord. Hij gaf aan voor het nieuwe bestuur vijf taken te zien: het verbeteren van het systeem van de interne competitie opdat de mensen weer met plezier zouden komen spelen, het vinden van een eigen speellokaal, het verbeteren van de opvang en de begeleiding van de jeugd, meer propaganda bedrijven en een duidelijker beleid ten aanzien van de plaatstoewijzing van spelers in de vertegenwoordigende teams. Plomp, die deze punten onderschreef, gaf aan dat de kwestie van de speelgelegenheid als de meest problematische te zien. Beiden verklaarden zich bereid een bestuurslidmaatschap te aanvaarden als in het bestuur voldoende eenheid van visie zou bestaan. Overeengekomen werd de leden voor te stellen een nieuw bestuur te kiezen van slechts vijf leden (voorzitter, secretaris, penningmeester en twee commissarissen), met als kandidaat-leden voor die functies Verbost, D. Hajee, Plomp, Dekker en Duchêne. De overige uitvoerende taken, zoals het wedstrijdleaderschap, de redactie van En Passant, de publiciteit, de organisatie van

toernooien, het beheer van materiaal en de begeleiding van de jeugd zouden in handen worden gelegd van commissies waar naast de twee commissarissen ook niet-bestuursleden zitting zouden krijgen.”

In september 1977 werden zonder discussie de organisatorische en personele wijzigingen goedgekeurd. Het bestuur ging voortvarend aan de slag en al in november van datzelfde jaar was een nieuw clublokaal gevonden. 26 januari 1978 verruilde ASV de giro en stadgenoot GOVA voor de kantine van de Heidemij. Toen dit speerpunt van de actielijst af was, was de jeugd aan de beurt.

“Door de inspanningen van A. Dekker bloeide de jeugdafdeling echter plotseling weer op. Dekker was in het midden van de jaren zeventig al begonnen met schaaklessen aan een klein groepje leerlingen van de Dr. W. Dreesschool (nog buiten ASV-verband), waar zich later ook leerlingen van andere scholen aansloten. In de Kerstvakantie van 1977 organiseerde hij een manifestatie, waarbij een grotere groep in twee dagen de beginselen van het schaken kreeg uitgelegd. De meest geïnteresseerden werden vervolgens uitgenodigd in de Spoorwegstraat ‘vervolglessen’ te nemen. De groep die daaruit ontstond, en die pas in 1979 in de ledenstatistiek verscheen, was eigenlijk een nieuwe start van de ASV-jeugdafdeling. Dekker, daarbij geassisteerd door Den Ouden en Van Amerongen, werkte tijdens de schaakmiddagen met het leerboek Jeugdschaak van B.J. Withuis, maar ging al snel over op het bespreken van door de jongeren gespeelde partijen en partijfragmenten. Eind 1979 had ASV plotse-ling de beschikking over een ongekend groot aantal jeugdleden: 43. Maar het eind was daarmee nog niet in zicht, in de periode 1983-85 waren er maar liefst 68.”

Abbes zou na de ingrijpende verandering in het bestuur maar één jaar bestuurslid blijven. Hij werd in 1978 opgevolgd door Hendrik van Buren, die in 1981 voorzitter werd. In 1987 keerde Abbes Dekker echter terug als opvolger van Hendrik, dus als nieuwe voorzitter.

Eind jaren zeventig waren de vijf speerpunten die Abbes Dekker in 1977 aan het bestuur gepresenteerd had de bron voor een enerverende tijd. Daar waar het vinden van een eigen clublokaal als het belangrijkste, maar tevens moeilijkste actiepoint ingeschat was, ging dat zoals geschreven erg snel en makkelijk. De Heidemij zou tot en met januari 1986 ons thuis zijn. Ook een betere opvang en begeleiding van de jeugd was snel opgelost. Abbes Dekker organiseerde in de school waar hij werkte, de Dr W Dreesschool, op zaterdagochtend schaaklessen. Met aan zijn zijde onder meer Jan Vermeer, Ton den Ouden, Theo van Amerongen en Ruud Wille werd aan een groeiende groep jeugd lesgegeven. Van die groep schaakt Gerben Hendriks nog steeds bij ASV. Andere bekende namen uit die jeugdgroep waren de zoons van Abbes, Sjoerd en Bauke, Hugo van der Meer, Erik en Rutger Verkade, Hermanth Ramanna en Jock Geselschap. De jeugd speelde veel toernooien en nam deel aan de OSBO-compitie. Het was dan ook geen toeval dat een groot aantal jeugdspelers later ook bij de senioren furore maakte. Hermanth en Jock haalden zelfs het eerste team. In 1978 werd ASV ook de organisator van het Open Nederlands jeugdkampioenschap, waardoor onze jeugd in Arnhem jarenlang aan een sterkbezet jeugdtoernooi kon meedoen.

Abbes Dekker was onvermoeibaar en zo opende hij in En Passant van 6 september 1979 de discussie over de opzet van de interne competitie en daaraan gekoppeld de teamindeling. Dat was naar aanleiding van een enerverende ledenvergadering twee weken eerder, waar het onderwerp interne competitie op de agenda had gestaan. Het was de tijd dat een ledenvergadering die om 22.30 uur afgelopen was een korte vergadering was. De discussie over de interne competitie was fel geweest en de besluiten waren zeker niet eensgezind genomen.

Abbes Dekker was onvermoeibaar en zo opende hij in En Passant van 6 september 1979 de discussie over de opzet van de interne competitie en daaraan gekoppeld de teamindeling. Dat was naar aanleiding van een enerverende ledenvergadering twee weken eerder, waar het onderwerp interne competitie op de agenda had gestaan. Het was de tijd dat een ledenvergadering die om 22.30 uur afgelopen was een korte vergadering was. De discussie over de interne competitie was fel geweest en de besluiten waren zeker niet eensgezind genomen.

Abbes zat de uitkomst van de ALV hoog en schreef een artikel in En Passant onder de titel “Naar een beter ASV”. Daarin vroeg hij het bestuur om duidelijkheid over de opzet van de interne competitie en met name de link tussen de resultaten en de teamindeling voor het nieuwe seizoen. En dan was Abbes ook duidelijk in wat hij wilde.

Zo bleek ook uit zijn slotzinnen:

“Op grond van bovengenoemde schendingen van het grondprincipe “je moet weten waar je voor knokt” heb ik weloverwogen besloten, als protest, mij voorlopig niet meer beschikbaar te stellen voor ASV-teams. In afwachting van een door het bestuur aangegeven discussie hierover blijf ik bij mijn protest. Ik wil voor meerdere jaren duidelijkheid voor de interne competitie, de samenstelling van de teams, waarbij ook uitspraken over de inpassing van buitenstaanders en nieuwe leden. Buitenstaanders zijn leden die niet of nauwelijks deelnemen aan de interne competitie. Dit protest heeft dit jaar geen gevolgen voor mijn werkzaamheden bij de jeugdafdeling. Mocht er geen discussie volgen en geen duidelijkheid bestaan over bovengenoemde punten, dan zal ik mijn eigen standpunt nader bezien. Mijn protest is in het belang van een beter ASV.

Afgezien van een diplomatieke reactie in En Passant van Jan Vermeer bleef het stil, ook van de zijde van het bestuur. Dat leidde op 22 november 1979 tot een tweede ingezonden stuk van Abbes:

“Een goed draaiende vereniging kan gauw veranderen in een rustig voortkabbelende, weinig inspirerende grote groep schaakliefhebbers. Dat hangt af van duidelijkheid en beleid van het bestuur, in verband met interne competitie, bekercompetitie, samenstelling van teams en inpassing van nieuwe leden. Tot nu toe is er alleen maar meer onduidelijkheid. Bij de eerste ronde van de bekerwedstrijden was niet bekend of deze mee zouden mogen tellen bij de interne competitie. Opportunisme viert hoogtij. Nieuwe leden schijnen in alle gevallen niet op de juiste plaats terechtgekomen te zijn. Beleid is kennelijk teveel gevraagd van dit bestuur. Ik zou graag zeer binnenkort in En Passant alle regelingen en beslissingen ten aanzien van bovengenoemde onderwerpen zien, te meer daar de eerste helft van de competitie al een heel eind verstreken is. Een afspraak is dat er voor iedereen duidelijkheid zou bestaand over de wekelijkse strijd. Mij vriendelijk tegemoet treden, stel ik zeer op prijs, maar lost niets op.

Deze ‘provocatie’ zoals Abbes het zelf later zou noemen, leidde wel tot een uitgebreide reactie van het bestuur, waarna Abbes de discussie passend afsloot: *“We weten nu waar we aan toe zijn en ik wens het bestuur veel succes bij hun werkzaamheden voor een beter ASV. Sans rancune!”*

Begin jaren tachtig deed Abbes Dekker een stapje terug bij de jeugdleiding. Hij bleef lesgeven en ging als teamleider mee naar wedstrijden. Drukke werkzaamheden noopten hem echter de centrale rol neer te leggen. Ruud Wille, Jan Vermeer, Karel Barten en Ben Platje verdeelden het werk. Dat daarvoor vier mensen nodig waren, zegt alles over hoeveel Abbes in de jaren daarvoor voor de jeugd van ASV had gedaan. Voor alle verdiensten werd Abbes begin 1984 benoemd tot ASV-er van ’t jaar 1983. Hij was daarmee de eerste die deze blijk van waardering ontving.

Eind januari 1987 werd Abbes gekozen tot voorzitter als opvolger van Hendrik van Buren, die altijd als slogan “schaken doe je voor je plezier” hanteerde. Onder die titel stelde Abbes Dekker zich in En Passant voor als voorzitter:

“Zo’n man (Hendrik van Buren) vindt niet gauw een vervanger. Dat is dan ook gebleken. Toch uit dank voor wat hij voor de club deed en in de wetenschap dat door zijn drukke werkzaamheden er een oplossing moest komen en niet in de laatste plaats omdat ASV me na aan het hart ligt, ben ik nu de nieuwe voorzitter. In mijn eerste optreden als voorzitter heb ik wat punten genoemd die wat meer accent gaan krijgen:

- Jeugdschaken wat meer aandacht*
- Publiciteit van ASV-gebeurtenissen*
- Groei van ledental*
- Steun voor schaken overdag*
- Instelling commissie 100 jaar ASV”*

In zijn tweede bestuursperiode moest Abbes flink aan de bak, omdat uit zijn bestuur in 1988 vanwege hun werk zowel vice-voorzitter Henri Lenferink als penningmeester Wout Oosthout vertrokken. Na een korte zoektocht vond Abbes Peter van Deursen en Bertho Geselschap bereid de vacatures te vervullen. Ook met het ledental had ASV in die tijd de wind niet in de zeilen. In 1988 daalde het ledental van 147 naar 137 en dat terwijl het aantal jeugdleden groeide. Mede ook doordat jeugdleden vanuit de opleiding, die toen inmiddels in Arnhem Zuid was, doorstroonden bleef het op de clubavond wel druk met tussen de 50 en 60 schakers. In 1989 herstelde ASV zich en eindigden we op 148 leden. In februari 1990 gaf Abbes om gezondheidsredenen de voorzittershamer op een ALV die om 0.25 uur eindigde door aan Laurens Storms. Abbes vervulde daarna nog wel een rol bij de jeugdleiding.

Meer en meer nam de bridgecarrière van Abbes Dekker een vlucht. Op zijn hoogtijdagen speelde hij drie keer in de week, onder meer met Bertho Geselschap samen. Ook daar kwam de onderwijzer in hem boven en heel veel bridgers hebben ooit de beginselen van het spel van Abbes geleerd. Schaken deed Abbes steeds minder. Na jaren van afwezigheid keerde hij in 2000 weer terug bij ASV. Hij speelde nog 12 jaar met veel plezier. Op enig moment verloor hij het plezier in het schaken en stopte Abbes. Wel bleef hij trouw bezoeker van de teamwedstrijden en toernooien op de zaterdag. Vier jaar later probeerde Abbes nog een half jaar of hij het plezier in het schaken terug kon vinden. Dat bleek niet zo te zijn. Een paar jaar geleden sprak ik Abbes en opnieuw dacht hij na over een rentree bij ASV. Hij kwam nog eens kijken, maar van een terugkeer achter het bord is het nooit meer gekomen. In Abbes verliezen we een schaakvriend, waarmee we veel mooie herinneringen delen. Ik ben dankbaar dat ik de enerverende schaakjaren zeventig/tachtig bij ASV met hem heb mogen meemaken.

Tot besluit laat ik wat zien van de kwaliteiten van Abbes Dekker op het schaakbord. In januari 1981 kreeg ik als 16-jarige een pak slaag van Abbes. Onze jeugdleider strafte mijn overmoedige spel genadeloos af.

Abbes heeft in deze stelling net Lf6 gespeeld. In mijn naïeve aanvalsdrang heb ik mezelf al in verloren positie gebracht, maar na **1. Ph5** slaat Abbes toe met **1. ... Pxf3+ 2. Dxf3 Lxc3+** om zet of tien later af te ronden (zie diagram rechts)

Hier volgde **1. ... Txe3 2. Dxe3 Dxc4+ 3. Pg3 Ld4 4. Df4 Lxd5+ 5. Kf1 Dh3+ 6. Ke1 Lxf2+** en Abbes won met vijf pionnen meer simpel.

Omdat Gerben Hendriks de enige jeugdspeler is uit de opleiding van Abbes Dekker heb ik hem ook gevraagd naar herinneringen. Hij mailde mij:

“Jeee, dat is lang geleden. Het moet ongeveer 40 jaar geleden zijn dat ik meneer Dekker voor het eerst ontmoet heb. Meneer Dekker was het toen en zo is het altijd gebleven. Ook toen ik wat ouder en wijzer werd. Eerlijk gezegd heb ik niet veel herinneringen aan meneer Dekker uit die tijd. Hij was er. Grote stevige man met krullen. Iedere zaterdagochtend in de Dr Willem Dreesschool te Presikhaaf. Volgens mij was hij aan die school ook verbonden qua werk.

Barth Plomp en Jan Vermeer heb ik daar ook leren kennen. Ik heb jou daar ook voor het eerst gezien. Jij speelde mee met het eerste jeugdteam. Bord weet ik niet meer.

Abbes, zijn vrouw, Sjoerd en Bauke woonden op Elswede. Zijn zonen, Bauke en Sjoerd kende ik beter. Sjoerd was de schaker, Bauke eigenlijk niet zo. Hij heeft het ook niet zo lang volgehouden als Sjoerd. Sjoerd was een talent. Er staat mij iets van bij dat hij een redelijk agressieve speelstijl had. Maar ook hij stopte ermee en ging tennissen. Verder waren er de broertjes Verkade. Erik en Rutger. Erik was een goede schaker, maar zijn jongere broer Rutger was het talent van de familie. Ook zij woonden op Elswede.

Ik kan mij uit die tijd ook Jock Geselschap herinneren. Ook een talent. Later kwamen daar nog bij Hermanth Ramanna, Herman Eisinger, Eugene Rebers en Edward Struijve. En natuurlijk de dames Belinda Blokker en Puck de Wit.

En toen we volwassen waren, koos iedereen z'n eigen pad. Dat is zo ongeveer wat ik nog weet. En het begon bij Abbes denk ik. En was hij er niet geweest was ik waarschijnlijk nooit gaan schaken.”

Abbes Dekker een vriend voor altijd

door Theo van Amerongen

Enkele dagen voor kerstmis ontving ik een appje van een oud-collega van de pedagogische academie waarin ze mij een kopie van de overlijdenskaart van Abbes Dekker stuurde. De laatste jaren heb ik nog maar sporadisch contact met Abbes gehad. Het beperkte zich tot een praatje bij het boodschappen doen in het winkelcentrum van Presikhaaf. Abbes leed de laatste jaren van zijn leven aan een vorm van dementie en kon zijn grote hobby's van schaken en bridgen nauwelijks meer uitoefenen. Hij is 86 jaar geworden.

Ik ken Abbes sinds het najaar van 1973 toen hij bij ASV kwam en onderwijzer werd aan de Willem Dreesschool in Presikhaaf. In mijn oude schaakboekjes vind ik een vijftiental partijen die we gespeeld hebben. Mooie onderhoudende potjes schaak. We openden alle partijen met de koningspion en dan werd het aanvankelijk Spaans of Frans en de latere jaren Weens of Siciliaans. We speelden scherp en risicovol om te winnen. Slechts drie keer werd het remise. We zagen elkaar graag op de club en we speelden graag tegen elkaar. Het geeft me een heel bijzonder gevoel deze dagen als ik onze partijen naspeel. Het is dan net of Abbes er nog is en meespeelt.

Abbes was zeer betrokken bij het wel en wee van ASV. Toen zijn zoon Sjoerd schaakinteresse kreeg, voelde hij zich geroepen om een vorm van jeugdschaak op te zetten. Het kwam er op zaterdagmorgen op de Willem Dreesschool, waar Abbes onderwijzer was. Hij vroeg mij om de gevorderde jeugd voor mijn rekening te nemen. Abbes zorgde voor de organisatie en de begincursus. Hij volgde in die tijd ook aanvullende avondcursussen over het nieuwe rekenonderwijs en kwalificeerde zich daardoor voor het docentschap aan de pedagogische academie. We waren daar een korte tijd collega's, hij voor rekenonderwijs, ik voor godsdienst.

Naast schaker was Abbes samen met zijn vrouw Carla een fervent bridger. Ik heb ook enkele jaren met hen op bridgedrives gespeeld. Ik hield in drukke tijden wel een lijntje met het schaken vast, maar verloor uiteindelijk de bridgecontacten met hen.

Door het schaken is Abbes in 1973 in mijn leven gekomen en zijn we bevriend geraakt. We waren niet alleen schaakvrienden, hoewel dat wel de bron was waar ons contact uit werd gevoed. We zagen elkaar graag bij ASV of waar dan ook. Voor mij is Abbes een vriend voor altijd.

Herinneringen aan Pim Rijmer

door Erik Wille

Kort voor het verschijnen van het novembernummer van ASV-Nieuws overleed Pim Rijmer. Het In Memoriam kon toen nog net mee, maar de tijd ontbrak om even wat uitgebreider stil te staan bij het heengaan van onze schaakvriend en dan bij voorkeur natuurlijk met een partij. Dankzij de hulp van Theo van Lotringen kan dat nu alsnog.

Pim Rijmer was een trouwe bezoeker van de clubavonden. In zijn eerste seizoen 2009-2010 was Pim meteen de speler die de grootste ELO-sprong maakte. In 27 partijen won hij 144 punten. Ook het twee seizoen verliep voorspoedig voor Pim. Met 16 punten uit 27 partijen won hij nog eens 84 punten. Daarna schommelde zijn ELO steeds ergens tussen de 1200 en 1300. En elk seizoen was Pim er 25-30 keer. In de teams viel hij alleen af en toe in. Tot dit seizoen. Dit seizoen was hij vaste speler van ASV 7. Tot ons grote verdriet bleef zijn inbreng daar beperkt tot één optreden. In de interne competitie zal Pim zo'n 300 partijen gespeeld hebben. We gaan terug naar 2016 om één van die partijen te bekijken.

Pim Rijmer – Theo van Lotringen

Interne competitie, 29 september 2016

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.Da4+ Ld7 4.Dxc4 b5 5.Dc2 Pc6

5...Pa6 om na Tc8 tot c5 te komen is een beter plan

6.Pf3 e6 7.a3 a6 8.e4 Wit staat beter.

8...Le7 [8...f6] 9.Ld3 Pa5 [9...Pf6 10.0-0 h6] 10.b4 [10.Lf4+]

10...Pc4 11.Lxc4 bxc4 12.Dxc4 Lb5 13.Dc2 Dd7?

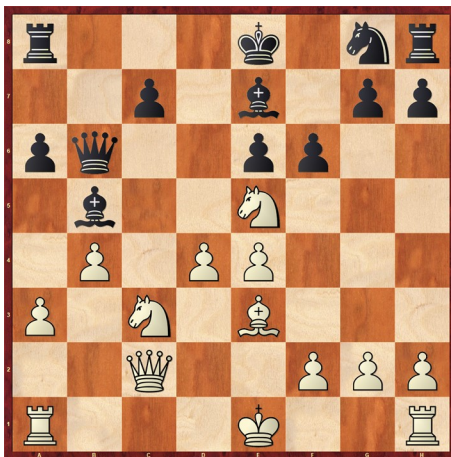
13...Pf6 gaat door met vechten. Nu komt na 13. a4 de zwarte loper in de problemen

14.Pc3 Dc6

14...Pf6 werkt misschien beter.

15.Pe5 Dd6

15.Pe5 Db6 16.Le3 f6

17.d5! Db7 18.Pxb5 axb5

19.Dc6+ [19.Pc6+–] 19...Dxc6

20.Pxc6 exd5 21.exd5 Ld6 22.0-0

Pe7 23.Tfc1 [23.Pa7] 23...Pxd5

24.Lc5 Lf4 [24...Kd7 25.Lxd6

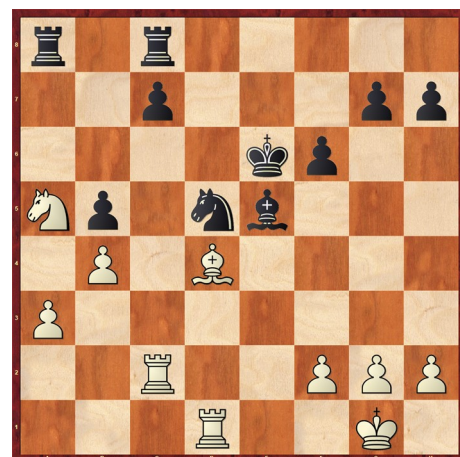
cx d6] 25.Tc2 [25. Td1 lijkt beter.]

25...Kd7 [25...Ta6 26.Pa7 Kf7]

26.Pa5 Le5 27.Td1 Ke6 28.Ld4

[28.g3] 28...Thc8? [28...Ld6! Na

de tekstzet wint wit een stuk]

9.Lxe5+– Kxe5 30.Tc5 [En de stukwinst is daar. Ook na 29. ... fxe5 is er via 30. Tc6+ stukwinst]

30...Ke6 31.Tdxd5 c6 32.Td3 Tc7

33.Txc6+ Txc6 34.Pxc6 34...Tc8

35.Pd4+ Kf7 36.g3 Tb8 37.f4 Td8

38.Kf2 g6 39.Ke2 Td5 40.Pb3

Ke6 41.Txd5 Kxd5 42.Kd3

1–0

Ongelijke lopers

door Hendrik van Buren

Je hoeft nog niets eens zo lang te schaken om te weten, dat ongelijke lopers remise opleveren. Eerst natuurlijk even de vraag: Wat zijn ongelijke lopers? Uiteraard niet, dat de ene loper iets langer is dan de andere. Wij laten de discussie over fabrieksfoutjes totaal weg. Nee, het gaat erom, dat als beide spelers één loper hebben, de een op de witte en de andere op de zwarte velden zet. Ik heb het zelfs gezien (uiteraard niet bij ASV), dat spelers direct remise overeen kwamen toen het mogelijk werd af te ruilen naar een dergelijke stukkenverdeling.

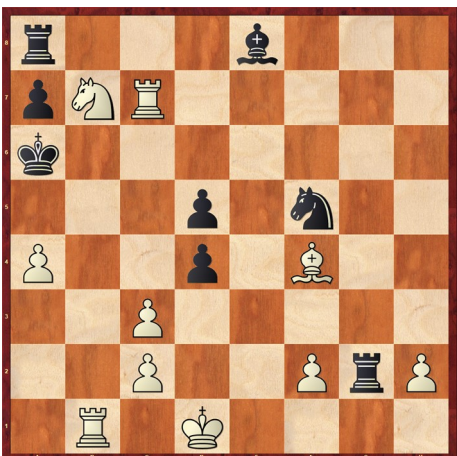
Natuurlijk is het zo, dat een dergelijk spel vaak op remise uitloopt. Maar ik wil vandaag mijn hoekje over spelmogelijkheden gebruiken om te laten zien, dat een dergelijke uitkomst geen ijzeren wet is. Ik wil dat (zoals altijd) doen door te laten zien – liefst aan de hand van “grote jongens”, dat ook andere uitslagen voorkomen. Maar eerst wil ik de mening van Uhlmann laten horen. Bij ongelijke lopers kan de ene speler zwaktes van de ander aanvallen. Die kan ze niet verdedigen, want daarvoor mist hij de juiste loper. Partijen met ongelijke lopers zijn daardoor vaak zeer levendig. Veel spelers zouden hopen op een dergelijk spel.

Ik begin met een sterk voorbeeld van sterke spelers. Deze stand kwam op het bord bij Miles – Smyslov in het toernooi in Dortmund 1986. Zwart staat op de 19^e zet een pion voor. Maar dat heeft totaal geen betekenis. Pion e6 is zelfs een nagel aan de zwarte doodskist. Die verhindert namelijk, dat de loper op f8 ooit in het spel komt. Bovendien kan wit nog een soort gevangenis creëren door f2-f4 en h2-h4 op te spelen zodat die loper ook niet via de koningsvleugel in het spel kan komen. Wit zal op een gegeven moment a.h.w. met een stuk meer spelen. Dat houdt een tegenstander nooit lang vol, zelfs niet als hij ooit wereldkampioen was. Hoe ging dat dan? Ik geef hierbij de zetten vanaf zet 19.

19.h4 g6 20.f4 Dat kostte niet veel moeite. De zwarte loper zit al in zijn gevangenis. ...h6 21.Kd2 Lg7. Nu kan in elk geval de zwarte toren nog spelen. 22.Tc1 Td8+ 23.Ke3 c3 24.bxc3 b3 25.Tb1 Tb8 26.Le4 g5 27.h5 Het was voor iedereen al duidelijk. De zwarte loper kan niet weg. Dus gaat zwart ook nog wat pionnen verliezen. Op de 41^e zet gaf zwart op. Dat was later dan ik van Smyslov verwachtte, want hij staat al een tijd totaal verloren.

Ik was best blij met dit eerste voorbeeld. Als ik allemaal stellinkjes “Wit zet mat in X zetten” had gekozen dan had iedereen geroepen, dat dit uiteraard mogelijk is. Nee, het gaat niet om mat in een paar zetten, maar om het naar een stand toewerken, die door velen als onleuk wordt gezien omdat ongelijke lopers zo vaak een blokkade kunnen vormen. Overigens eindigen partijen tussen topgrootmeesters maar zelden in een “Mat in drie”. Maar dat heeft een andere reden. Een grootmeester heeft meestal al lang gezien, dat iets dergelijks op hem af komt. Hij zal dus bijna altijd maatregelen hebben genomen om dat te torpederen. De stand, die we laten zien is uit de partij Ivkov – Portisch, gespeeld in het toernooi te Bled in 1961. De oplossing zou de gemiddelde ASV-er ook wel gevonden hebben, maar dat hoeft in een partij natuurlijk niet te gelden. !. Tc6+ Lxc6 2.Pc5+ Ka5 3.Lc7 mat.

Bij dergelijke onderwerpen vindt iedereen het normaal als ook studies worden gebruikt, Zij hebben het voordeel, dat men makkelijk kan wijzigen. Twee pionnen op d4 en e5. Nee wit komt niet verder dan remise. Maar als die pionnen nu eens op d5 en e6 staan. En als dat ook nog eens b6 en a5 wordt. Ik maak er geen punt van. Hiermee kan je lang doorgaan want er zijn veel studies op dat vlak. Ik zal alleen een concreet voorbeeld geven. Componisten, die hier flink mee bezig geweest zijn zijn Tarrasch, Kubbel, Berger, Henneberger, Cheron en Averbach. De hier getoonde studie is van Tarrasch (zie volgende pagina).

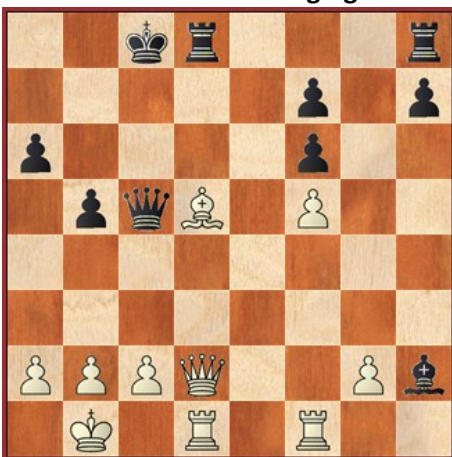
In de linker stelling speelt wit 1.Ke5 en daarna 2.f6 en dat wint gemakkelijk. Flink veel moeilijker wordt het als zwart mag beginnen. Die zal 1... Kd6 spelen. De witte koning moet nu rechts om het pionblok heen en speelt dus 2.Kg5 Le2 3.Lg3+ Kd5 4.e7. De zwarte koning staat de pionnen niet in de weg en een ervan zal dus kunnen promoveren.

4....Lb5 5.Kg6 Le8+ 6.Kg7 Kc6

7.f6 Kd7 8.f7 Kxe7 9.f8D en dat zal wit dus winnen. Nu gaan we alles

twee rijen naar rechts schuiven. Zie rechter diagram. Wit aan zet speelt 1.Kg5 en daarna h6+. En uit is het. Dat is totaal anders als zwart aan zet is. Die zal 1....Kf6 spelen. Wit kan niet rechts om het pionblok heen en moet dus 2.Ld4+ spelen. Het spel zal verder gaan met 2...Kf5 3.g7 Lc4 en de pionnen zijn geblokkeerd met remise als resultaat. Alles wordt weer anders als de witte koning niet op h4 staat maar op g4. Als zwart nu 1...Kf6 speelt heeft wit 2.Ld4+. Er volgtKe6 en dat laat wit met 3.Kg5 winnen.

Ik ben een beetje afgedwaald want ik had partijstellingen beloofd. Daar gaan we dan maar naar terug. Ik geef een stelling uit de partij Vogt – Bielczyk uit het toernooi Zinnowitz 1977. Wat vinden we van deze stand? Het materiaal is volledig gelijk. Wit staat echter beter omdat zwart op de koningsvleugel een stel onvolwaardige pionnen heeft. Voor verdediging kan zwart ook met zijn damevleugelpionnen niet goed uit de voeten omdat ver-

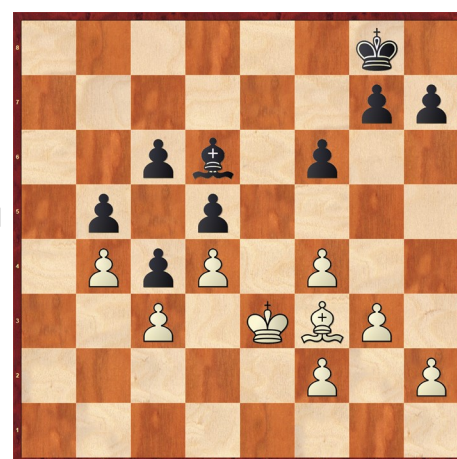

gerukt zijn. Wit heeft echter ook nog een geweldig werkpaard in de loper op de lange diagonaal. Die loper is dankzij de ongelijke lopers niet in zijn activiteiten af te remmen. Ik hoop te laten zien, dat wit nauwelijks richting remise gestuurd wordt al zou menigeneen dat wellicht verwachten. 20.Tf1-f3 Lh2-e5 Zwart kon de dreiging Tf3-c3 nog probleemloos afweren. 21. Tf3-d3 Wit heeft flink wat materiaal verzameld op de d-lijn. Maar voor zwart wordt dat pas echt gevaarlijk als wit de kans krijgt Lb7+ te spelen.Td8-d6 (Td7 was uiteraard fout geweest door het antwoord 22.Le6!)

22.Ld5xf7 zwart hoopt uiteraard zware stukken te gaan ruilen. Dat lijkt mogelijk bij ongelijke lopers tot remise te kunnen leiden. Zwart poogt voor dit doel tijd te winnen. Dat mag uiteraard een pion kosten. Wit moet daarom blijven opletten.Th8-d8 23.Lf7-d5 Kc8-b8 24.g2-g4 h7-h6? 25.Ld5-h1 (25.b4 gevolgd door 26.Dxh6 zou nog een pion winnen. Wit heeft zich

kennelijk voorgenomen via de lange diagonaal te winnen. Daar zit een grote logica in want 26.Dg2 is niet meer te verhinderen.) 25....Kb8-a7 26.Dd2-g2 Dc5-c7 27.Td1-c1 Td6-d4 28.Td3xd4 Td8xd4 29.c2-c3 Td4-d8 30.Dg2-e4 Dc7-b6 31.Lh1-f3 (Wit wil met zijn toren naar de h-lijn.)a6-a5 32.Tc1-h1 b5-b4 33.c3-c4 b4-b3 34.a2-a3 a5-a4 35.g4-g5 (Wit staat gewonnen want 35....hxg loopt mis op 36.Th7+ Lc7 37.c5) 35...Le5xb2 36.c4-c5! (veegt de laatste zwarte hoop onder de tafel.) 36...Db5 37.Kxb2 Te8 38.Dd4 Te2+ 39.Kb1 Te5 40.c6+ en zwart gaf het op.

Als laatste onderwerp kies ik vandaag voor "ongelijke lopers in het eindspel". Dit verdient ook een eigen behandeling. Velen geloven, dat in het eindspel de remise veel makkelijker te halen is met dit thema. Dit zou komen omdat er dan veel minder stukken op het bord staan, waardoor een mat al bijna onmogelijk wordt. Daar zit natuurlijk iets in, maar er zijn flink veel andere mogelijkheden om een partij met winst (of verlies) te beëindigen. Voor een voorbeeld ga ik naar het toernooi Bugojno 1984. Daarin werd de partij Kovacevic – Ribli gespeeld. Daarin zijn alleen de ongelijke lopers en pionnen te vinden. Weliswaar heeft zwart een pluspion, maar dat heeft in zo'n gesloten stelling niet zoveel invloed. Het pluspunt voor wit is, dat geen van zijn pionnen op de kleur van de zwarte loper staat, Maar ook dat blijkt weinig invloed te hebben. Ik loop het relevante deel van de partij door. 27....Kg8-f7 28.Lf3-g4 Kf7-e7 29.h2-h4 h7-h6 30.h4-h5 e6-e5. Zwart

heeft zijn zwakte (pion c6) voldoende onkwetsbaar gemaakt en gaat nu de stelling openen. Wit kan daar niets tegen ondernemen. 31.f4xe5 f6xe5 32.f2-f4 e5xd4 33.Ke3xd4 Ke7-d8 34.Lg4-e6 Kd8-c7 35.Le6-f7 Ld6-e7 36.Lf7-e8 Kc7-b6 Ontneemt de witte koning het laatste veld, waar hij nog had kunnen binnendringen. Na 37.Ke3 Lf6 38.Kd2 d4 39.cxd Lxd4 40.Kc2 c5 zijn verbonden zwarte vrijpionnen op het bord verschenen. Alleen een loper-offer kan nog tegensputteren. Maar wit gaf het uiteraard maar liever op.

Go East

door Ornett Stork

Corona doet gekke dingen met de mens zo ook met mij. Na de eerste 25 jaar van mijn leven voornamelijk in de omgeving van Nijmegen te hebben gewoond, verhuisde ik na afronding van de HEAO Arnhem rond 1996 westwaarts waar ik de meeste tijd in Leiden heb gewoond. Daar woonden we op zich naar volle tevredenheid tot corona want tijdens de lockdowns werd het grootste schoolplein van Leiden, waar wij op uit keken, een verzameling van diverse bootcampclubs, dansclubjes en hangjongeren. Dat werd ons iets te gezellig en vervolgens hebben we o.a. in Arnhem gekeken naar huizen en omdat bij een van de biedingen wij werden uitverkoren wonen we nu op heilige grond, het terrein van het oude Vitesse-stadion, in het groene Arnhem!

Uiteraard wilde ik graag weer schaken en waar kan dat in Arnhem beter dan bij ASV! In Leiden ben ik jaren lid geweest van landskampioen LSG maar ook een paar jaar van een kleinere maar gezellige vereniging Leithen. ASV ken ik uiteraard van de duels die we met mijn Brabantse vereniging Vianen, waar ik extern momenteel in de 1^e Klasse KNSB schaak, hebben uitgevochten. Het meest memorabele duel was in 2012 toen beide verenigingen om promotie streden en beiden verdienden om te promoveren maar omdat dat er maar een kon, viel het fortuin aan de Viaanse zijde.

Misschien goed nu ik een paar maanden schaak bij ASV beide clubs, LSG en ASV, met elkaar te vergelijken om zo van elkaar te leren. De interne competitie is vergelijkbaar in die zin dat er met een keizercompetitie wordt gewerkt waarbij ik die van ASV aantrekkelijker vind omdat de sterkere spelers in een aparte categorie spelen: bij LSG speelt een erg sterke speler als Arthur Pijpers mee maar als je weinig komt schaken, loop je het risico dat je voortdurend tegen 1400 spelers moet schaken. Ik ben erg blij dat ik bij ASV voortdurend tegen min of meer gelijkwaardige tegenstanders speel.

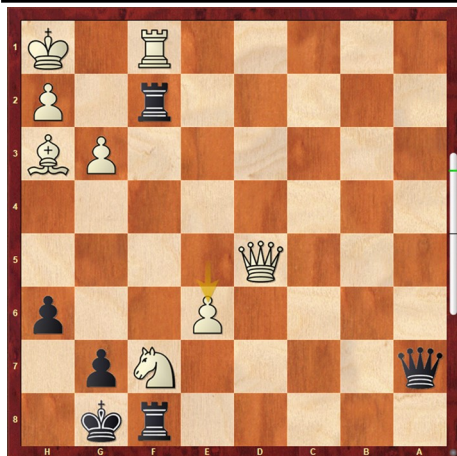
De locatie van beide verenigingen is aan de rand van de stad, iets wat ik persoonlijk wel jammer vind want ik rijd geen auto, maar zo zijn beide verenigingen wel beter bereikbaar voor spelers uit de nabijgelegen regio wat ook belangrijk is. LSG speelt in een denksportcentrum tezamen met oa bridge- en damverenigingen wat wel een gezellige combinatie is: is daar in Arnhem ook wel eens sprake van geweest?

LSG is zeer goed in het aantrekken van andere sterke spelers en had tot voor kort geen jeugdafdeling: in de randstad wonen nu eenmaal meer sterke schakers en in een studentenstad komen sterke schakers zich opeens spontaan aanmelden dus dat is makkelijker werven. ASV investeert veel in het opleiden van schakers en met name ook de jeugdige schakers waarvoor natuurlijk alle lof!

LSG speelt in de meesterklasse en het 2^e team van LSG staat bovenaan in de 1^e klasse, het team van ASV speelt al jaren in de 2^e klasse, geen idee of er ambities zijn om te promoveren. Dat is wellicht wel een verschil met LSG/Randstad: de sfeer is bij LSG wel fanatieker, zelf vond ik de jaren dat ik bij LSG speelde leerzaam maar vond ik het gezelliger bij het kleinere Leithen.

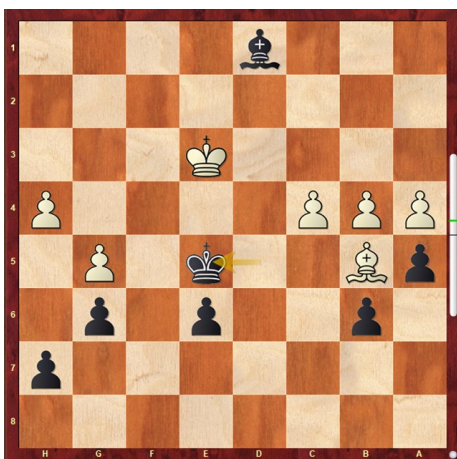
Wat me verder opvalt bij ASV zijn de leuke probleemstellingen op de clubavond: nog nooit bij een club gezien maar erg leuk te zien dat zovelen er mee bezig zijn om ze op te lossen en eenvoudig zijn ze zeker niet. Natuurlijk ook het mooie clubblad die je desgewenst nog op papier kan lezen en de schaaklessen voor mensen die nog nooit of weinig hebben geschaakt.

Enfin nu tijd voor een paar fragmenten uit mijn partijen bij ASV en de KNSB-partijen van het afgelopen jaar en de lessen die je er uit kan trekken, de oplossingen staan onderin dit artikel.

In mijn 1^e partij bij ASV mocht ik met zwart het opnemen tegen de mij nog onbekende Jan van de Linde. In het middenspel ging het op en neer tot we bij dit fragment aan zijn beland. Ik heb dit fragment eruit gepikt om te laten zien wat een tactiek zou kunnen zijn als je slecht staat want hier sta ik bijzonder slecht na wits e5-e6.

Fragment 1 Tegenaanval: Wat zou u hier spelen met zwart in een verloren stelling waarbij beide spelers nagenoeg geen tijd hebben ?

Fragment 2: Eindspelen zijn bepaald niet saai!

Vroeger vond ik eindspelen saai en probeerde ik stukkenruil zoveel mogelijk te voorkomen. Wellicht is het de invloed van Carlsen die op dit onderdeel superieur is aan zijn concurrenten dat ook mindere goden het eindspel zijn ontdekken. Ik heb in ieder geval geleerd dat er in geen enkel stadium van het schaken is waar je zo snel van een goede naar een slechte stelling kan switchen waarbij het ook nog erg lastig wordt om een fout te corrigeren.

Nevenstaande stelling is uit de partij Leroi – Stork, waarbij zwart net Kd5-e5 heeft gespeeld.

Wat zou u hier met wit spelen?

Fragment 3: Middenspel, een ongelukje kan in een klein hoekje zitten.

Fragment 3 komt uit de partij Bus-Stork, dit keer een complex middenspel. Zwart heeft net 18. ... Lf5: gespeeld. Als wit hier een zet als 19. gf5: had gespeeld, zou hij een klein voordeeltje hebben gehad, hij speelde hier echter Lf6:?! Op het 1^e gezicht lijkt dit een goede zet maar wat zou u spelen met zwart?

Fragment 4: Tel altijd tot 10 alvorens te zetten!

Medio september speelde ik na tig bulletpartijen op lichess te hebben gespeeld eindelijk weer eens KNSB-partij met lang speeltempo met zwart tegen een oud-lid van ASV, Eugene Rebers, tegenwoordig spelend voor Paul Keres 2. Na de zetten 1. d4 d5 2. Lf4 Pf6 3. e3 c5 4. c3 Pc6 5. Pd2 g6 6. dc5: e5 7. Lg5 bereikten we nevenstaande stelling. Ik had deze stelling nog niet eerder op het bord gehad en of het nu te maken had dat ik alleen maar snelle internetpartijen had gespeeld of dat mijn overmoedigheid een rol speelde, dacht ik dat ik hier goddelijk stond. 2 centrumpionnen in het midden en 3 ontwikkelde stukken na mijn 7. ...Lc5: wat kan mij gebeuren?

Fragment 4: Wat was wits antwoord op 7. ... Lc5?

Fragment 5: Neem af en toe een (beredeneerd) risico!

Dit fragment komt uit de laatste KNSB-wedstrijd. Juist vlak voor deze partij had ik de biografie van Peter Boel en Merijn van Delft over Manuel Bosboom gekocht (aan te bevelen) en mijn voorbereiding op deze KNSB-wedstrijd bestond uit het vluchtig doorbladeren van enkele van Manuel zijn partijen die zich doorgaans kenmerken als bijzonder avontuurlijk.

Wederom heb ik zwart en mijn tegenstander Jesper de Groote heeft de Siciliaanse opening behoedzaam gespeeld, zijn laatste zet is 19. Lf3-e2. In een teamwedstrijd speel ik doorgaans wat rustiger dan in een interne competitiewedstrijd: je kan immers het teamresultaat duperen en ik ben wel een teamspeler. Maar toch trok ik hier de stoute schoenen aan en sloeg hier op h3. Vraag voor jullie: is dit goed en wat zou het vervolg kunnen zijn?

Oplossingen:

Oplossing fragment 1:

39. ..Tb8, de enige mogelijkheid is om wit af te leiden met een vage tegenaanval. In het algemeen is een goede tactiek bij het schaken dat als je aangevallen wordt een tegenaanval te plaatsen. 40. Tc1?? (Of deze blunder te maken had met mijn tegenaanval of het gebrek aan tijd vertelt het verhaal niet, in ieder geval had zwart kunnen opgeven na een zet als 40. e7) ... De3! Nu is er opeens een gelijke stelling ontstaan. 41. Tg1 Tfb2? (verkeerde toren, Tbb2 was beter) 42. Lf5? (wederom was e7 sterk), Td2 43. Dc6 Df2 en in deze stelling ging wit door de vlag. Al met al een gelukkige overwinning en de tegenaanval die uit nood was geboren had bij goed spel niets opgeleverd maar niet geschoten is nooit raak.

Oplossing fragment 2:

Wit speelde hier 49. ba5:? (na 49. c5 staat wit beter, bc5: 50. ba5: Kd6 51. a6 Kc7 en de witte koning kan oprukken terwijl de zwarte koning veld a7 in de gaten moet houden).

In de partij volgde na 49. ba5:? ba5: 50. c5 Kd5 51. c6 Kd6 52. Ke4 Lb3 53. c7 Ld5! (geen Kc7: want dan is het remise na Ke5) 54. Kd4 waarna wit opgaf. Wit had nog even kunnen afwachten of zwart only move 54. ..e5 schaak had gespeeld. Na een zet als 55.Kc3 kan zwart de pion op c7 slaan zonder dat de witte koning kan oprukken en is het gewonnen voor zwart.

Oplossing fragment 3:.

Na 19 Lf6: speelde zwart hier de zwischenzug Tfe8! (zetten als 19. gf6: of 19. Lc2: leiden tot een goede stelling voor wit). Het mooie van de tussenzet 19. .. Tfe8 is dat wit hier gedwongen 20. Df1 moet spelen (op een zet als 20. Dd2? volgt 20. ..Dd2: 21. Td2 Le4 en na een torenzet volgt gf6:).

Na 20. Df1 volgde Lc2: schaak 21. Kc2: gf6: en zwart staat beter.

Oplossing fragment 4:

8.Pe4!! Deze zet sloeg in als een bom. Meestal heb je wel een intuïtie van gevaar maar dat ontbrak bij mij geheel op zet 7. Toch is de moraal van het verhaal dat als het erg makkelijk gaat het verstandig is nog een keer goed na te denken! De partij ging, nadat ik een tijdje de stelling versuft had waargenomen en me verbijtte dat ik zo snel had gezet, verder met: 8. ... de4: 9. Dd8: schaak Pd8: 10. Lf6: 0-0 11. Le5: Le6 Hoewel de "schade" nog wel meeviel en ik ook goed terugvocht zat deze opmerkelijke opening wel de hele tijd in mijn hoofd en verloor ik de partij.

Oplossing fragment 5:

Ik won de partij redelijk eenvoudig dus het slaan was een groot succes. De computer heeft er in 1^e instantie minder waardering voor maar als de stelling langer wordt doorgerekend wordt de waardering al wat beter voor mij. Ik krijg in ieder geval 2 pionnen voor de loper en de witte koningstelling is wat open dus je zou het kunnen proberen! Ik denk dat Bosboom niet zou hebben gearzeld.

Het vervolg van de partij: 20. gh3: Dh3: 21. Db4 (Dd3 was hier beter) f5 22. Lf1 Dh5 23. Pd2 Pg6 24. f3 e4 25. fe4: f4 26. Lf2 f3 27. Pf3: Df3: 28. Lg2 Dg4 en zwart won.

Voor de minder ervaren schakers (2)

door Kees van Keulen

Voor de beginnerscursus heb ik over enkele onderwerpen opgeschreven wat we in de les hebben behandeld en vaak door cursisten moeilijk wordt gevonden. Ook merk ik dat thuisschakers die lid van de club worden, maar niet meer hoeven mee te doen aan de cursus omdat ze al kunnen schaken, het soms aan kennis van de laatste finesses ontbreekt. Van harte beveel ik hen dan ook aan hiervan kennis te nemen.

Het gaat om de volgende vijf onderwerpen:

- Schaakregels. Hierbij betreft de regelgeving en ook gebruiken rond officiële wedstrijden, de Interne en Externe competitie. Deze bijdrage is in de vorige uitgave van ASV-Nieuws verschenen;
- En passant slaan. Een spelregel bij het schaken die maar weinig voorkomt en huisschakers vaak niet kennen. Maar toch, als je er geen weet van hebt, kan je er lelijk door onderuit gaan;
- Rokade. En dan vooral wanneer je wel en niet mag rokeren. Meer omvattend dan veel huisschakers weten;
- Gewonnen, verloren en remise. Wanneer eindigt een partij? Zeker bij remise is dat nogal complex;
- Schaak, mat en pat. Wat is het verschil? Wordt vaak moeilijk gevonden.

De notities zijn gecorrigeerd en aangevuld door Désiré Fassaert, internationaal scheidsrechter.

Dit is de tweede uit de serie van vijf en gaat over de rokade (zie hieronder). De volgende keren van ASV-Nieuws verschijnt er over de overige onderwerpen een uiteenzetting.

ROKADE

Beide partijen mogen eenmaal in een partij met twee stukken een zet doen, de zogenaamde rokade. Het gaat om een zet met de K(oning) en een T(oren). Je schuift de (witte) K van e1 twee plaatsen naar rechts (naar g1) en zet vervolgens de (witte) T van h1 eroverheen (dus op f1), de korte rokade.

ADVIES – INSTALLATIE – SERVICE

HR ketels * Airconditioning * Warmtepomp * zonnepanelen

Al Jaren uw perfecte en duurzame warmtespecialist!

Gaswacht Gelderland - al 40 jaar uw erkende warmtespecialist

Van Oldenbarneveldtstraat 122

6827 AN - Arnhem

Tel. 026-3636360

www.Gaswacht.nl

Gitsels badkamers

Van Oldenbarneveldtstraat 122

6827 AN - Arnhem

Tel. 026-4432442

www.Gitsels-badkamers.nl

Het mag ook de andere kant uit. Je schuift de K van e1 twee plaatsen naar links (naar c1) en zet daarna de T van a1 eroverheen (dus op d1), de lange rokade. De lange rokade ziet er op het bord anders uit dan de korte rokade. Hetzelfde geldt uiteraard als je zwart hebt, maar dan links kort en rechts lang rokeren.

Er mag niet worden gerokeerd als:

- * er tussen de K en de T, waarmee je rokeert, nog een stuk staat
- * de K schaak staat
- * een veld waarover de K gaat, aangevallen staat
- * de K of de T (waarmee je rokeert) van zijn plaats is geweest. Het helpt dus niet als die weer naar zijn oorspronkelijke plaats is teruggekeerd.

Er mag wel worden gerokeerd als:

- * de T aangevallen staat of als die over een veld gaat dat aangevallen staat
- * de K op een eerder moment schaak heeft gestaan.

Om het overzichtelijk te maken, als aangevallen is:

- a1 of a8 - dan mag er (lang) worden gerokeerd
- b1 of b8 - dan mag er ook (lang) worden gerokeerd
- c1 of c8 - dan niet, want de K zou na het rokeren schaak staan
- d1 of d8 - dan ook niet, want de K zou over een veld gaan dat aangevallen staat
- e1 of e8 - dan ook niet, want dan staat de K schaak
- f1 of f8 - dan mag er niet (kort) worden gerokeerd, want de K zou over een veld gaan dat aangevallen staat
- g1 of g8 - dan ook niet, want de K zou na de rokade schaak staan
- h1 of h8 - dan wel.

Als in bovenstaand overzicht wordt aangegeven dat er gerokeerd mag worden, is ervan uitgegaan, dat er geen andere reden is waarom er niet mag worden gerokeerd. Mag er aan één kant (kort of lang) niet gerokeerd worden, dan mag dat aan de andere kant natuurlijk wel, mits aan die zijde uiteraard aan alle regels daarvoor is voldaan.

Bij schaken geldt "aanraken is zetten". Het stuk dat je hebt aangeraakt, daarmee moet je een zet doen. Rokeren geldt als een Koningszet. Je pakt dus de K, zet deze twee plaatsen naar links of naar rechts en zet vervolgens (met dezelfde hand) de T eroverheen. In de praktijk zie je ook, dat men de K en de T tegelijkertijd vastpakt, maar dat is niet goed en wordt beschouwd als een onreglementaire zet. En pak vooral niet als eerste de T, want in een officiële partij moet je dan met de T een zet doen, maar mag je aan die kant niet meer rokeren.

Doelstelling van rokeren is om de K vlug in veiligheid te brengen. De pionnen in het centrum worden namelijk vaak snel opgespeeld en dan staat de K er toch wat open en bloot bij. Het komt dan ook vaak in een partij voor. Kort rokeren komt iets vaker voor dan lang, maar beide horen echt bij de schaakpraktijk.

Een moeizame winst

door Cesar Eisma

Cesar Eisma – Roald Vos

Het is alweer geruime tijd geleden dat ik een eigen partij analyseerde en publiceerde in ons onvolprezen ASV-Nieuws. Dat heeft diverse oorzaken. Ik wil daar eerlijk over zijn: weinig inspiratie, andere prioriteiten, minder boeiende eigen partijen met regelmatig remises, vooral veel verloren door stomme foutjes, vrij vlak en matig spel mijnerzijds en zelfs enig writer's block. Dus ik schreef naast twee keer een eerbetoon over overleden ASV-leden wel over partijen van grote namen uit het verleden en enige andere zaken (1). Maar direct na deze partij wist ik dat ik hier nog eens goed voor wilde gaan zitten. Wat ging er goed en waar ging het mis?

U moet weten, dit was mijn eerste partij tegen Roald Vos en ik had gelezen dat hij als nieuw ASV-lid zijn eerste vijf interne competitiepartijen had gewonnen. Dat noem ik een sensationele score: 100% met 5 uit 5 dus. Daardoor was ik gewaarschuwd en extra op mijn hoede. Wie weet wat voor verrassingen deze zwijgzame, intrigerende goochelaar allemaal voor ASV in het algemeen in petto had en voor mij in het bijzonder op het bord zou toveren. Kennelijk had hij door tactisch vernuft en strategisch overwicht mijn voorgangers al overbluft. Dat wilde ik mij niet al te snel laten overkomen, zeker niet na mijn drie laatste verliespartijen en drie remises op rij.

Ik speelde met de witte stukken en besloot veiligheidshalve tot opening met de d-pion waarmee ik de laatste tijd veel heb geoefend, vooral online. Opmerking verdient dat ik nauwelijks weet heb van openingstheorie. Daarvoor raadpleeg ik vaak de uitmuntende Schaakopeningen database op de website van schaakclub SMB (2). Ik analyseer zoals gewoonlijk zonder gebruik te maken van digitale hulpmiddelen. Tussendoor strooi ik met wat typisch schaakjargon en enkele schaaklessen. En ik blijf de lange notatie handhaven, die bevalt mij het beste. De boeiende partij verliep als volgt. Speelt u weer mee?

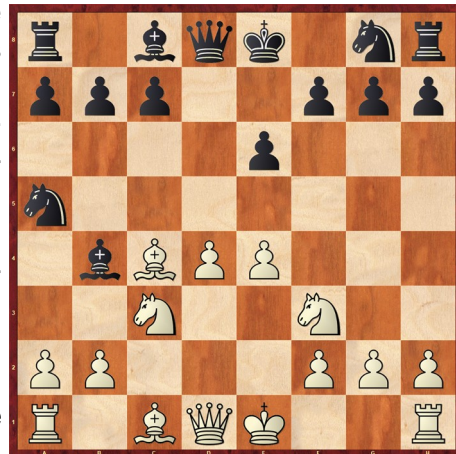
Cesar Eisma (1390) – Roald Vos (1255), 28 oktober 2021, Extra Competitie ASV Arnhem

1. d2-d4 d7-d5, 2. Pg1-f3 Pb8-c6. Deze verdediging kende ik nog niet. Normaliter speelt zwart volgens mij 2...Pf6 of desnoods 2...e6 of 2...c6. **3. c2-c4 d5xc4.** Zie diagram. .

En zo kwam een variant van het Aangenomen Damegambiet op het bord, maar zoals gezegd, ik weet vrijwel niets van openingstheorie. Als ik het goed gelezen heb in de schaakliteratuur, is deze opening voor zwart niet de meest aangewezen weg naar winst. En nu ik het analyseer, begrijp ik dat ook wel. Zwart ruilt zijn belangrijke d-pion voor een vleugelpion en geeft daarmee vrijwillig veel invloed op het centrum uit handen. Bovendien draagt het niet bij aan de vereiste snelle ontwikkeling van de stukken. Zwart staat weliswaar nu al een pion voor maar heeft een (ongedekte voorste) dubbelpion op de c-lijn gekregen. Ik overwoog om vervolgens direct 4. e2-e4 te spelen om het centrum in handen te nemen, maar ik vreesde voor het antwoord 4...Lc8-g4 waardoor het paard op f3 gepend wordt. Maar dat paard dekt de tweevoudig aangevallen pion op d4. Dan kan wit met de voortzetting 5. Lc1-e3 weliswaar pion d4 nog eens dekken, maar wat doe ik na 5...Lg4xf3? Dan ben ik ter continuering van mijn gave pionnenstructuur van f2-g2-h2 eigenlijk wel gedwongen de loper te nemen met 6. Dd1xf3. Dan ontbeert zwart weliswaar al pril zijn loperpaar, maar ter compensatie wint hij de centrale d-pion eenvoudig met 6...Pc6xd4 met aanval op de dame en er dreigt een vreselijke paardvork op c2 met schaak plus reeds twee pionnen achterstand voor wit. Al die narigheid leek mij niet te verkiezen.

Zodoende besloot ik na een tijdje naar het bord te hebben geloerd tot het veilige **4. Pb1-c3**. Ik begreep het zwarte antwoord **4...e7-e6** niet goed. Zwart opent weliswaar de uitgang voor zijn zwartveldige koningsloper maar hij blokkeert tevens de uitgang voor zijn witveldige dameloper die beter eerst ontwikkeld had kunnen worden naar f5. Of desnoods naar g4 waarna de hierboven genoemde penning van het paard op f3 tot de mogelijkheden behoorde waardoor de witte pion op e2 vooralsnog gefixeerd werd. De gezonde ontwikkelingszet **4...Pg8-f6** lag volgens mij meer in de rede. De paarden moeten als het ware hun stal uitkomen en fris de speelweide in. **5. e2-e4**. Nu kan het wel veilig. Wit neemt het centrum in bezit. **5...Lf8-b4**. Zwart past de penning op de damevleugel toe. Maar daar wordt het paard op c3 perfect gedekt door de pion op b2, dus ik win de gambietpion gemakkelijk terug: **6. Lf1xc4 Pc6-a5**. Zie diagram.

Deze riposte (3) van zwart deed mij op het eerste gezicht aan een voortijdige uitval denken. Het werkt bovendien niet toe naar een voortvarende ontwikkeling terwijl het advies is om in de opening niet tweemaal niet met hetzelfde stuk te zetten. Of zag ik iets over het hoofd? Aan het bord leek me een dubbele aanval met **7. Dd1-a4+** op koning en looper weinig zinvol. **7...Pa5-c6** heft het schaak op door tussenplaatsen en de looper op b4 wordt tegelijkertijd door dat paard op c6 gedekt. En verdubbeling van de aanval op het paard met **8. Lc4-b5** zou mijns inziens niets toevoegen vanwege het te verwachten antwoord **8...Lc8-d7**. Daardoor zou de kracht van de penning namelijk wegvallen, want er staan dan twee stukken voor de koning. **9. Lb5xc6 Lb4xc3+**, **10. b2xc3 Ld7xc6** en de witte dame moet vluchten. Wit staat wel veel beter (ontwikkeld).

Ik zag weliswaar een aanval op het gepende paard door **8. d4-d5 e6xd5**, **9. e4xd5**, maar mijn doorrekenen stagneerde. Met **9...Lb4xc3+** kon de looper zich met schaak, dus à tempo (het schaak moet uiteraard eerst opgeheven worden) uit zijn benarde situatie redden. Maar ik had hier achteraf gezien toch vroegtijdig een paard kunnen winnen met die dubbele aanval van **7. Dd1-a4+ Pa5-c6**, **8. d4-d5** (aanval op een gepend stuk) **8...e6xd5**, **9. e4xd5** (herhaling van aanval op een gepend stuk). Zetten als **9...Lb4xc3+**, **10. b2xc3** en **10...Dd8-e7+**, **11. Lc1-e3** geven wit weliswaar nog even speldenprikjes met schaak, maar worden eenvoudig gepareerd en lossen de continue aanval op het gepende paard op c6 niet structureel op. Sterker nog: ze dragen bij aan de ontwikkeling van wit die hierdoor ook nog eens een enorme ruimte op het bord heeft veroverd. Het enige dat zwart rest, is het tussenplaatsen met **11...Lc8-d7** maar het paard gaat verloren na **12. d5xc6 Ld7xc6**. Op zo'n moment openbaart zich het belang van een goede ontwikkeling en het naleven van onze schaaklessen waarover hieronder meer. Met wat meer rust, inzicht en vooral lef had ik hier de partij dus wellicht al kunnen beslissen. Wijsheid achteraf.

Koenen De Echte Bakker

Westervoort / Duiven / Didam / Doesburg / Arnhem
Nijmegen (st Annamolen) / Steenderen / Zevenaar
www.echdebakkerkoenen.nl www.sintannamolen.nl

Ik moest lang nadenken en kwam tot mijn veilige zet **7. Lc4-e2**. Er volgde **7...Pg8-e7**. Alweer zo'n merkwaardige openingszet. Dat paard hoort volgens de schaakliteratuur (waarin ik hard studeer) op f6. Dat wordt "*het natuurlijke veld*" voor dat koningspaard genoemd. Het heeft vanaf dat veld niet een maar twee centrumvelden onder controle. Voor het weggagen middels 8. e4-e5 hoeft zwart niet serieus te vrezen, want na 8...Pf6-d5 staat het paard voortreffelijk op een centrale positie. En zwart beschikt zelfs over een tweevoudige aanval op het gepende paard op c3.

8. 0-0. Wit rokeert bijtijds en ontpent het paard op c3. **8...b7-b6**. Zie diagram.

Ik krijg steeds meer een ongemakkelijk gevoel door de zwarte aanpak. Wat voert hij toch in zijn schild? Is het plan een fianchetto van de loper naar b7? De pion op b6 dekt het paard. Is dat de bedoeling ter voorbereiding op een diepere tactische combinatie of alleen maar een handige bijkomstigheid? Een dubbele aanval met 9. Dd1-a4+ op koning en loper lijkt illusoir geworden. Maar hoe heft zwart het schaak op? Niet door tussenplaatsen met 9...Dd8-d7 of 9...Lc8-d7 natuurlijk, want dan valt de loper met 10. Da4xb4. Maar 9...Pa5-c6 of 9...Pe7-c6 heft zowel het schaak op en de loper op b4 wordt tegelijkertijd gedekt. Opnieuw: achteraf gezien zou een aanval op een gepend stuk via 10. d4-d5 e6xd5, 11. e4xd5 me in deze situatie toch verder helpen. Zwart ruilt de lichte stukken door 11...Lb4xc3, 12. b2xc3 Lc8-d7 en het paard is de klos met 13. d5xc6 Ld7xc6. Maar na 12. d5xc6 Lc3-f6 blijft het materieel gelijk, zij het dat wit een betere stelling heeft. De exacte zettenvolgorde moet dus wel goed in acht worden genomen.

Al dat vooruitdenken aan het bord kostte me energie en veel tijd. Zwart brengt me enorm aan het twijfelen over zijn bedoelingen en mijn aanpak (zijn plan versus mijn geen plan) en mijn minuten tikken weg. Het is lastig spelen tegen een onbekende en dan nog wel een met zo'n indrukwekkende staat van dienst. Ik herinner me mijn eigen recente teleurstellende resultaten (1½ uit 6) en besluit op safe te blijven spelen en het geleerde **MORA** te blijven toepassen. Deze afko houdt in:

M voor Midden. Neem het centrum in met een pion in het midden van het bord: op de d- en/of de e-lijn. Beheersing van het centrum is veelal beslissend voor de macht over de partij.

O voor Ontwikkeling. Ontwikkel je stukken en maak de ontwikkeling ook helemaal af. Je hebt je materiaal niet voor niets. Zet ze allemaal in op sterke posities. Je gaat immers een strijd aan. Er gaan teveel partijen verloren door achterstand in ontwikkeling, zelfs op de hoogste niveaus.

R voor Rokade. Rokeer bijtijds, liefst kort, dat scheelt een zet (een tempo, dus tijd). De koning is het stuk waar het allemaal om draait en die moet in veiligheid worden gebracht. De koning is in het midden kwetsbaarder dan op de vleugel. En hoe worden de torens anders snel in het spel gebracht?

A voor Aanvallen! Val pas aan als de stelling zich daarvoor leent. Staan alle stukken daar klaar voor? Ook op de hoogste niveaus worden er voortijdige aanvallen uitgevoerd die stranden in schoonheid met vermijdbaar verlies tot gevolg.

En daaraan voeg ik de heldere adviezen van onze schaakdocent Bart de Kort (1973 elo) toe::

- Staat je koning veilig? En die van je tegenstander? Pas op voor schaak en mat.
- Staan al je stukken gedekt? En die van je tegenstander? Pas op voor een dubbele aanval.
- Hoe staan je pionnen? En die van je tegenstander? Kan er een pion genomen worden? Hoe zijn de pionnenstructuren?

Als de vorige vragen niets opleveren, kortom: er zitten geen tactiekjes verstopt die tot mat of materiaalwinst leiden, verbeter dan je stelling. Oftewel: speel veilig en positioneel:

1. Neem het centrum en ruimte op het bord in.
2. Beheers meer velden dan je tegenstander.
3. Zoek naar zwaktes en creëer er nog een bij je tegenstander.

Ik zie zodoende af van impulsieve zetten en speel: **9. Lc1-e3**. Een gezonde ontwikkelingszet. **9...0-0**. Zwart rokeert ook kort. **10. Dd1-c2**. Ik verbind mijn torens, richt de dame indirect op de zwakke pion h7 en tevens indirect op een tweede zwakte: pion c7. **10...Pe7-g6**. Een goede zet. Het zwarte paard staat hier veel beter en verhindert inslaan op h7. **11. Ta1-c1**. Ik breng dit tweede zware stuk naar de halfopen c-lijn ter voorbereiding op een inslag op de te weinig gedekte pion op c7. **11...Lc8-d7**. Hé, gaat het verwachte fianchetto van de loper naar b7 ineens niet meer door? Het geheime zwarte plan dwingt mij ertoe lang te zoeken naar het beste vervolg: wat moet mijn plan worden? **12. Pc3-d1?** **12...c7-c6** en ik ben er niets mee opgeschoten. Ik pieker. Mijn stukken staan op zich goed en mijn ontwikkeling is voltooid. Maar wat wordt mijn plan? De koningen staan veilig. Alles staat gedekt behalve de zwarte loper op b4. Wat kan ik daarmee? Niets. Ik beheers het centrum en ik focus me op c7, maar waar speel ik het paard van c3 heen? Wat kan ik het beste doen? Ik pieker nog meer. Met als gevolg dat ik veel meer tijd dan zwart verbruik. Daar heb ik toch wel zo'n hekel aan. Ik moet lang zoeken naar de beste zet. Ik heb mijn bedenktijd echt hard nodig. Dat is voor mij ook de reden dat ik (met negen anderen) liever aan deze *Extra Competitie* meedoe dan aan de *Rapid Competitie* die op deze schaakavond door maar liefst 48 spelers wordt gevoerd. Maar zij spelen dan ook tot vier ronden per avond en wij maar eentje....

12. a2-a3. Ik vind het moment gekomen om de irritante voorpost, de loper op b4 tot een verklaring te dwingen: het paard op c3 slaan of zich terugtrekken. Ik zie dat spelers op de hoogste niveaus veelal slaan, maar wat is het beste? Bij slaan krijgt zwart tempovoordeel maar verliest dan het loperpaar en wit versterkt het centrum. Wellicht is zwarts keuze goed te billijken: **12...Lb4-e7**. En die loper speelt later nog een rol. **13. Tf1-d1**. Ik centraliseer mijn tweede toren. Op f1 doet ie helemaal niets zolang er geen dreiging is jegens pion f2. **13...Pa5-b7**. Het damepaard heeft op a5 niets meer te zoeken (wenn überhaupt) en wordt beter gepositioneerd. Maar was c6 geen beter veld? **14. Le2-a6**. Ik ben het lange nadenken beu en ik ontnem brutaal veld c8 aan de zwarte toren waarmee ik diens aanstaande verdediging van pion c7

ondermijn en mijn aanval daarop voorbereid. Het paard op b7 wordt bovendien niet gedekt. Dus wat doet zwart? Gaat hij het paard dekken of verplaatsen? Ik verwachtte ergens **14...Ta8-b8**. Maar nee: **14...Pb7-d6**. Zwart centraliseert zijn paard dat op a5 weinig invloed had en het staat hier inderdaad veel sterker. Goed gezien. **15. e4-e5**. Zie diagram. Ik had tevoren bedacht dat deze opportunistische zet het paard verjaagt door het aan te vallen. Op dit moment slaat de balans echt om. Ik ken het gezegde "*Berouw komt na de zonde*" en ik acht dat specifiek op mijn impulsieve spel van toepassing. Ik zet gehaast, overhaast, ondoordacht, overmoedig bijna. En ik geef mijn volledige overheersing van het essentiële centrum deels prijs. En ik verspil mijn initiatief. Zwart komt na zijn eigenzinnige opening helemaal in de wedstrijd en in een

opwaartse spiraal. Hij doet vanaf nu vrijwel continu de zetten die ik zou hebben gedaan en waar ik voor vreesde....

Geen wonder dat hij zo'n *track record* heeft opgebouwd. Mijn aanval is armoezig, want het zwarte paard kan en gaat voorwaarts en wel naar een nog beter veld. Mijn intrigerende tegenstander krijgt meer grip op de partij dan ik en gaat het middenspel domineren waarin we inmiddels zijn aanbeland.

15....Pd6-f5, 16. Dc2-e4 Pf5xe3. Zwart heeft de regie in handen. En daar gaat

Sta sterker met een schaakbord van OntHout!

10% korting
bij inlevering van deze advertentie

OntHout
- Bordspellen
- Meubels
- Beelden

U kunt per aankoop maximaal 1 kortingsbon inleveren

OntHout - Theo Jurrius - 06 22 80 11 63 - info@onthout.nl - www.onthout.nl - facebook.com/Onthout

loperpaar. Mijn dame dekt het paard op e3 adequaat teneinde mijn pionnenstructuur niet te verzwakken door 17. f2xe3. Ik baal ervan als ik opgedrongen dubbelpionnen krijg. Nu zouden ze in het centrum niet meteen een enorme ramp betekenen, maar ik vermijd ze liever als het kan: **17. De4xe3**. Zie diagram.

Zwart heeft maar liefst zes zetten met zijn damepaard gedaan om de loper te kunnen slaan die zelf maar een zet had gedaan. De andere zetten gebruikte ik om mijn stelling te verbeteren, bijvoorbeeld de posities van mijn drie zware stukken. En ik houd het centrum vrij aardig in handen. Maar heb ik alles wel goed doorzien? Nu staan mijn dame en toren op één diagonaal (c1-h6). Oh jee. Als zwart zijn paard van g6 via h4 met mijn paard op f3 ruilt, kan zijn zwartveldige loper naar g5. Dan ben ik de klos, want dan kan hij mooi een kwaliteit winnen. Immers, met een strakke röntgenaanval op mijn dame, die zal ik dan moeten verplaatsen, kan zwart met zijn loper van g5 mijn toren op c1 slaan. Dat zal hij vast ook zien. En ondanks mijn tot dusver vrij redelijke spel verlies ik dan waarschijnlijk alsnog de partij. Ik haat het om te verliezen. Onzekerheid slaat toe. Aan het bord overzag ik dat mijn dame gewoon het paard na de ruil op f3 kan slaan en dan is de dreiging alweer getackeld. Een voetbalterm die me hier wel van toepassing lijkt.

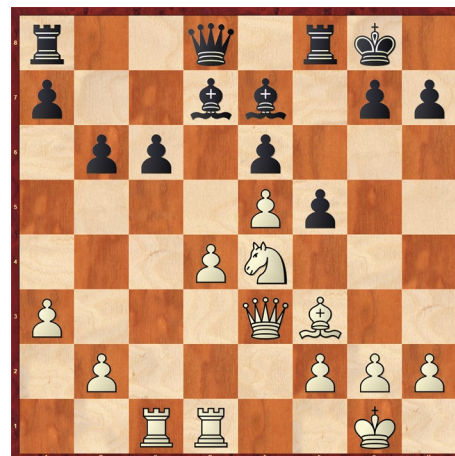

17...c7-c6. Er dreigt 18...b6-b5 en insluiting van mijn loper is aanstaande met 19...Dd8-b6. Ik besluit na opnieuw lange bedenktijd te gebruiken om maar geen avontuur aan te gaan door mijn loper naar b7 te spelen en ik besluit om toch maar weer degelijk te gaan spelen. Ik kan me geen dreigingen meer veroorloven. En dat blijkt later een wijs besluit, want ook die loper gaat hierna nog een rol spelen. **18. La6-e2 Pg6-h4**. Deze doordachte zet van zwart zag ik al aankomen en vreesde ik, want die zou ik ook hebben gedaan. Het zwarte paard staat weliswaar aan de rand (*“een schand”*) maar vernietigt onderwijl maar mooi mijn toch wel wat lakse beheersing van veld g5 en de koningsvleugel in het algemeen. Komt mijn koning alsnog in gevaar? Of verlies ik materiaal? Hoe kom ik hier nog levend uit? Zie de lessen hierboven!

19. Pc3-e4. Net op tijd! Dit tweede paard controleert g5 nogmaals vanaf welk veld de zwarte loper een prachtige röntgenaanval zou kunnen gaan uitvoeren, maar lukt dat nu nog? Zwart schakelt alvast de eerste verdediger van veld g5 uit door hem te slaan: **19...Ph4xf3+**, **20. Le2xf3**. Pas achteraf constateer ik dat ik er helemaal niet zolang over heb nagedacht om het paard met mijn dame te slaan. **20...f7-f5**. Zie diagram.

Ook deze zet zag ik aankomen en vreesde ik al. Want ik zou hem ook hebben gedaan. Ik zag mijn stelling steeds meer in elkaar storven. En mijn macht over het centrum verliezen. Mijn respect voor Roald steeg per zet. En intussen zag ik hem geconcentreerd en onbewogen voortdurend de juiste zetten doen. Verdraaid nog eens aan toe zeg. Zou ik alsnog ten onder gaan aan dat stoïcijnse enigma dat al mijn voorgangers versloeg?

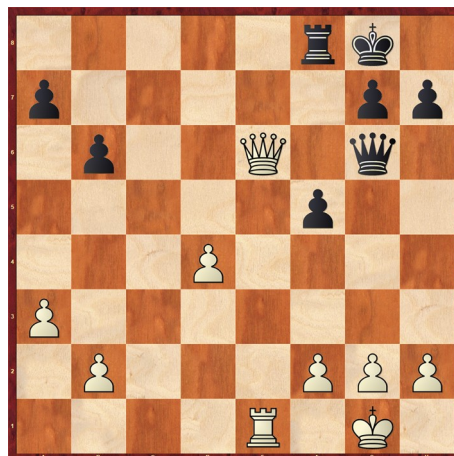
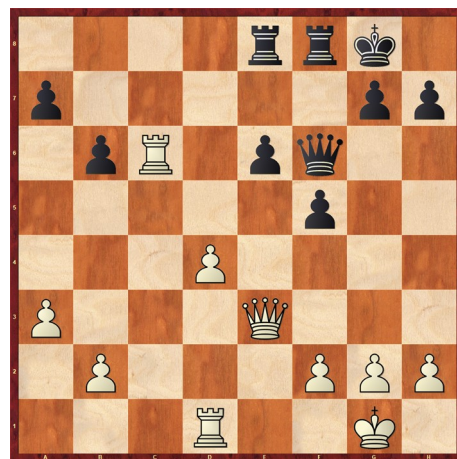
Voor de aardigheid en mijn eigen leermoment ben ik een tijd geleden gaan noteren hoe het staat met de verhouding qua nog openstaande speeltijd. Hier had ik (na pas 20 zetten) nog precies 13,56 minuten over. En zwart? 56 minuten! Ik wil nooit meer verliezen door tijdnoed, dus ik werd (en ik heb mezelf) gedwongen toch wat sneller te gaan spelen. Gelukkig sprak de zettensequentie in deze fase van onze leuke partij behoorlijk vanzelf en hoefde ik even niet al te veel tijd meer te verbruiken. Ik maakte welwillend gebruik van de tien seconden increment (mooie term!) per zet. Toch vond ik hier pas na voor mijn gevoel minutenlang nadenken over allerlei alternatieven de beste zet: **21. e5xf6 e.p.** En passant! Een wonderlijke zet die we tijdens de fabuleuze basale schaaklessen van onze eigen vicevoorzitter Kees van Keulen hebben geleerd. Ik was hem alweer bijna vergeten, die

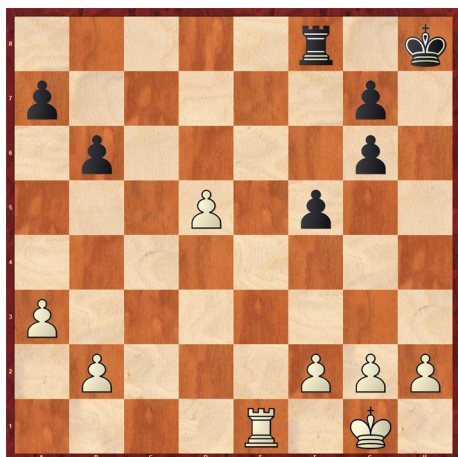
zet althans. Niemand vergeet Kees. Na bijvoorbeeld het passieve 21. Pe4-g3 zou beslist de gevreesde röntgenaanval (nog zo'n mooie term uit het schaakjargon) volgen: 21...Le7-g5 en zwart wint een kwaliteit. Nu speelde zwart **21...Le7xf6**. Ik heb de zwarte aanval op de koningsvleugel met enig geluk beslissend kunnen vertragen door af te ruilen: **22. Pe4xf6+**. De zwarte koningsloper gaat eraan en nu mist ook zwart het loperpaar. En we hebben beiden ineens een geïsoleerde centrumpion: d4 tegenover e6. Daar moet ik wel meteen bij opmerken dat mijn paard nogal toevallig op dat fantastische en centrale veld e4 terecht kwam. Daar komen paarden goed tot hun recht (al is de vijfde en vooral de zesde rij nog beter). Mijn paard had niet zoveel meer te doen op c3. En ik wilde eigenlijk alleen maar de c-lijn openen voor mijn toren op c1. Die techniek heet "*baanruiming*", aldus de sublieme Stappenmethode (4). Ik wilde nog steeds een aanval op de maar matig gedekte pion c7 voorbereiden. Andere goede velden voor mijn paard zag ik niet meer zo gauw. Dus zo zie je maar: het schaken hangt soms van toevalligheden aan elkaar. Aan de andere kant heb ik bij een echte deskundige (ik meen Jan Timman) gelezen, dat als de stukken op een goede plek gezet zijn, de tactische mogelijkheden zich als vanzelf openbaren, alsof ze uit de lucht komen vallen. Ik houd van die beeldspraak. En daarom houd ik ook zo van het schaakspel: het is enerzijds een kwestie van gezond verstand (MORA!) en anderzijds toeval, onder meer omdat je nooit zeker weet wat de ander gaat doen. En niemand kan steeds alle varianten volledig doorrekenen.

De partij ging verder met **22...Dd8xf6**. Zwart is na het vele afruilen zijn kracht en initiatief kwijt alsof er een ballon is leeggelopen. Nu kon ik toeslaan: **23. Lf3xc6**. Nu pas blijkt goed waarom 20. De3xf3 een mindere zet zou zijn. **23...Ld7xc6**, **24. Tc1xc6**. Eindelijk, na lange tijd heb ik de dreiging over de c-lijn kunnen omzetten in iets concreets: een hele pion winst. Redt dit me blijvend uit de problemen of is het een Pyrrus overwinning? (5) Win ik hier straks de partij mee? Het voordeel is minimaal, maar zit er meer in? Oordeelt u zelf. **24...Ta8-e8**. Zie diagram.

Ik sta weer voor een lastige keuze. Soms zijn er teveel goede zetten waar je dan uit moet kiezen. Dat denkproces kost creativiteit, tijd en energie. Die ik steeds minder had. Moest ik alsnog op avontuur gaan door 25. Tc6-c7, een toren op de beruchte zevende rij plaatsen? Zwart lost dat probleem simpel op met 25...Tf8-f7: röntgendekking van de zwarte pion op a7, dwars door mijn toren heen. Sla ik die toren op f7? Hoe slaat zwart dan terug? Of vorm ik beter een batterij met 26. Td1-c1? En dan? Ik moet goed letten op mijn kwetsbare pion op f2. "*Staat mijn koning veilig?*" gonst het in mijn hoofd... En mat achter de paaltjes mag mij nooit meer overkomen. Het kost me allemaal teveel hoofdbrekens. Ik moet het simpel houden. Degelijk spelen. Dat brengt me meestal het verste. Ik besluit tot een drievoudige aanval op de geïsoleerde pion e6, een *isolani*. Die kan niet meer worden gedekt door een pion op een lijn naast zich. **25. Td1-e1 Df6-g6**. Zwart ziet af van extra dekking van de zwakke pion op e6 door 25...Kg8-f7. Begrijpelijk, want dan volgt 26. Tc6-c7+ met een dubbele aanval op koning en de pion op a7. Maar tussenplaatsen met 26...Te8-e7 redt zwart op zijn beurt weer. En zo wordt ook die aanval gepareerd. **26. Tc6xe6**. Ik kom een tweede pion voor te staan. En als je voorstaat, kun je het beste (verder) afruilen. Dat stukje kennis uit mijn vele schaaklessen breng ik hier in praktijk. **26...Te8xe6**, **27. De3xe6+** met aanval op koning en dame. Zie diagram. Wat gaat zwart doen? Meegaan in het afruilen middels 27...Dg6xe6, 28. Te1xe6 met afwikkeling naar een eindspel of ziet hij een betere voortzetting? Het laatste: **27...Kg8-h8**. Het schaak wordt simpel opgeheven door weggaan. Volgens mij overigens niet meteen de beste zet. Maar ik herinner me al gauw mijn eigen

dubieuze zetten, 14 en 15 bijvoorbeeld. En er volgen er hieronder nog meer. Ik ruil de dames snel af met **28. De6xg6** in het kader van de voorgaande les: afruilen als je voorstaat en zeker als je stelling er beter van wordt. Ik hoop op een gewonnen pionneneindspel. Ik sta immers twee pionnen voor, maar ik kan het nog helemaal niet overzien. En mijn scherpte neemt af. Ook vooruitdenken blijft een slecht ontwikkelde eigenschap van mij. Maar dat geldt gelukkig voor meer schakers. En wat moet zwart nou met

een dubbele geïsoleerde g-pion? **28...h7xg6, 29. d4-d5.** Zie diagram.

Ik had deze zet niet grondig doordacht, maar baat het niet, het schaadt ook niet, denk ik dan. Ik kan de pion weliswaar nauwelijks dekken, maar wellicht zet ik zwart onder druk door het opstomen van de vrijpion richting zijn promotieveld. Had ik echter niet beter eerst mijn koning kunnen activeren? Die stond immers nog steeds passief op de eerste rij, ver van al het geweld op de speelheft van zwart.

29...Tf8-d8. Logisch. De toren valt mijn vrijpion aan en voorkomt promotie, maar is daardoor als laatste zwarte stuk niet meer goed inzetbaar geworden voor andere activiteiten. Zijn koning zal voor

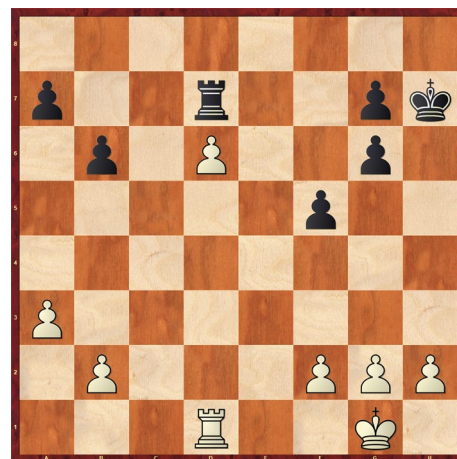
de rest van de verdediging moeten zorgen. Zwarts aanvalskansen lijken te zijn weggeëbd. En wit staat twee pionnen voor, al is d5 erg kwetsbaar. Is dit een gewonnen stelling voor wit? Pas op, ik moet serieus op mijn tijd letten! Ik haat het zoals gezegd om “door de klok” te gaan, oftewel te verliezen doordat mijn speeltijd op is. Zal ik steeds voldoende tijd hebben voor adequate zetten? Het hoeven niet per se de allerbeste zetten te zijn, als ze maar afdoende zijn. Goede zetten zijn goed genoeg. En het increment van 10 seconden per zet zal me erdoorheen moeten slepen. Gelukkig is het opvallend rustig in de speelzaal ondanks de grote opkomst van Rapidspelers die slechts 20 minuten per partij krijgen en daardoor vaak de klok indrukken, snel klaar zijn en gaan praten, veelal ter evaluatie maar uiteraard ook voor de gezelligheid. Ik ben nu extra blij dat ik voor deze Extra Competitie een plekje zo ver mogelijk van de drukte heb uitgezocht. En aan het dichtstbijzijnde bord wordt er een klassieke partij gespeeld voor de Beker Competitie, dus die spelers veroorzaken ook vrijwel geen geluid. Dat scheelt een hoop en verstoort mijn concentratie niet. **30. Te1-d1.** Een pion wordt het beste gedekt (en aangevallen) vanaf zijn achterzijde. Alsof ie een steuntje in de rug krijgt. Maar hoe houd ik nou de zwarte koning op afstand? Ik voorzie dat mijn vrijpion op d5 een eenvoudige prooi wordt voor een tweevoudige aanval: twee stukken die samen materiaal van de tegenstander aanvallen dat maar een keer gedekt staat.

30...Kh8-h7. Zwart activeert zijn koning maar die wordt nogal in zijn route belemmerd door zijn (met de ontwijkende zetten 25...Df6-g6 en 27...Kg8-h8 zelfverkozen) dubbelpion. **31. d5-d6.** Ook deze zet van mij is overmoedig en gehaast, maar weer eiste mijn tikkende klok de hoofdrol op bij mijn besluitvorming. Vermoedelijk had ik beter mijn koning ook in het spel gebracht. Nu lijk ik een zet (tempo, dus tijd) verloren te hebben. **31...**

Td8-d7. Zie diagram.

Verliest zwart nu niet ook een tempo? Ik betwijfel of dit de juiste zet was. Wat was het nut? Promoveren kan wit toch niet zolang de zwarte toren ervoor staat en mijn koning staat nog wel heel erg ver weg. Er is ook geen risico dat de witte toren op de zevende rij komt. Mocht wit met zijn toren van de d-lijn af willen gaan om via de open c- of e-lijn naar de zevende rij te komen, offert hij de belangrijke vrije d-pion waarna de zwarte toren naar de tweede rij kan komen (of de eerste rij met mat!). En dan wordt het een strijd om de vraag wie het snelste de kwetsbare pionnetjes van de ander oppeuzelt. Nu staat zwarts koning ineens veiliger dan de mijne.

32. g2-g4. Ik streef ernaar mijn koning snel bewegingsvrijheid te geven richting de d-pion en tegelijk mijn pion op g5 te laten komen, zodat de zwarte dubbelpion wordt vastgelegd en zijn koning moet

omlopen via de achtste rij. Het zal een naïeve wens blijken. De zwarte koning heeft via die achterste rij bovendien slechts drie zetten nodig om d6 te toucheren, de mijne via de g-lijn vier. Opmerkelijk: de uitslag van een schaakpartij wordt vaak bepaald door slechts één zet verschil: één tempo! Nog een reden om geen tijd te verliezen.

32... g6-g5. Correct gereageerd. **33. Kg1-g2 Kh7-g6.** Geen wedren der pionnen maar van de koningen: wie is het snelst bij d6? De aanvaller of de verdediger? Zie diagram.

34. Kg2-g3 Kg6-f6, 35. f2-f4. Is dit wel juist of had ik de h-pion dienen op te spelen? Ik besloot om mijn f-pion vooruit te schuiven om de h-pion later pas bij zijn opstomen zo ver mogelijk bij de zwarte koning vandaan te houden. **35...g7-g6.** Offert zwart hier nou zijn pion op g5 op? Dat lijkt me onnodig. **35...g5xf4+, 36. Kg3xf4 g7-g5+** lijkt mij te verkiezen. En dan volgt er nog een interessant en spannend eindspel. **36. f4xg5+ Kf6-e5.** Had zwart niet op g5 moeten slaan met **36...Kf6xg5?** Nu staat hij (tijdelijk) al drie pionnen achter. Daar staat tegenover dat zwart de witte koning de route naar dekking van de zwakke vrijpion d6 afsnijdt en gegarandeerd een pion terugwint. Maar is dat wel voldoende compensatie?

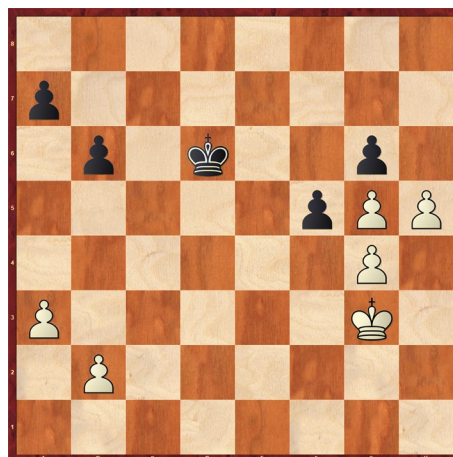
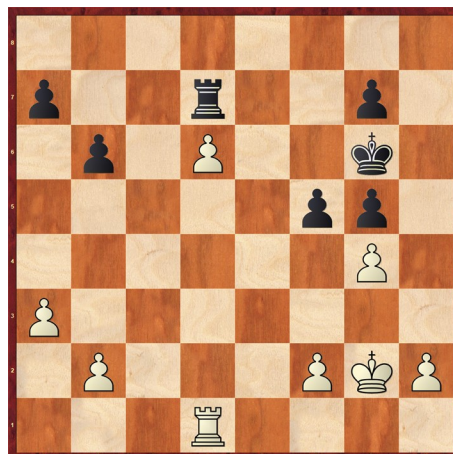
37. h2-h4. Ik laat d6 vallen en richt me op mijn pionnenmeerderheid op de koningsvleugel. **37...Td7xd6, 38. Td1xd6** (weglokken) **38...Ke5xd6, 39. h4-h5.** Zie diagram voor de eindstelling.

Roald kijkt, twijfelt, zucht, kijkt nog eens goed en legt dan demonstratief zijn koning op traditionele wijze om. Een fraai gebaar dat helaas in onbruik is geraakt. Ik vraag het voor de zekerheid toch nog maar even, maar hij geeft inderdaad op: **1-0.**

De vrije h-pion wandelt promotie echter nog niet zomaar tegemoet. Althans als de zwarte koning met **39...Kd6-e7** bijtijds in het vierkant komt. Maar dan heb ik met **40. h5-h6** een sterke verbonden vrijpion. Die kan rustig blijven staan en alle aandacht en defensie door de zwarte koning opeisen. Op basis daarvan kan ik met mijn koning met alle gemak de resterende twee pionnen op de damevleugel slaan en aldaar gaan promoveren. En na **39...g6xh5, 40. g4xh5 Kd6-e6, 41. Kg3-f4** moet het voor wit ook een bekeken zaak zijn. Pat is uitgesloten vanwege de twee zwarte pionnen op de andere vleugel.

Weer zo'n toeval: wij hadden zojuist samen in de voortreffelijke lessenserie van Bart de Kort gedurende ruim een uur de basiskennis van pionneneindspelen behandeld. Wij maakten direct gebruik van die kennis waardoor we beiden het eindspel efficiënter konden spelen.

Ik was moe maar voldaan. Ik stelde desondanks voor om de partij nog even na te spelen, altijd leerzaam en leuk, maar Roald had gelijk: *"Het is al laat"*. Ik kijk op mijn klok en sta verbaasd. Ik heb nog "maar liefst" 4,29 minuten bedenktijd over terwijl ik het gevoel had bijna door mijn klok te gaan. Ik heb in het eindspel zó snel gezet, de bijtelling heeft me misschien wel uit tijdnoed gered. Mijn vrees bleek dus voor niets te zijn geweest. Maar speelde zwart dan te snel? Hij had nog ruim 41 minuten tijd over. Het blijft moeilijk de ideale tijddosering toe te passen. Tijd is een extra factor van betekenis die het schaken zo veelzijdig en uitdagend maakt. Ter illustratie: dit artikel telt het woord *"tijd"* inclusief diverse samenvoegingen maar liefst 38 keer! We namen zodoende slechts snel nog wat hoogtepunten en mijn vraagtekens door, zoals: waarom **8...b7-b6?** Roald antwoordde dat die zet inderdaad bedoeld was om een fianchetto voor te bereiden ook al kwam dat er later niet meer van. Zijn prima voorbereiding van een röntgenaanval met **18...Pg6-h4** en een later **Le7-g5** kon ik dankzij mijn en passant slaan en daarop doorslaan met het paard vanaf e4 ternauwernood voorkomen. Die stond daar met een heel andere bedoeling en dus eigenlijk vrij toevallig. Wat een geluk.

Conclusie: schaken is een mooie combinatie van opgedane kennis, inzicht, concentratie, ruimte, tijd, materie, toeval en ook een beetje geluk. Prettige wedstrijd!

Noten:

Eerdere recente bijdragen van mij aan ASV-Nieuws, zie:

[ASV-Nieuws – Arnhemse schaakvereniging \(asv-schaken.nl\)](http://asv-schaken.nl)

Analyse "De onbekende partij" Fischer-Euwe, New York, 10 maart 1957; juli 2019, p. 35-38

Partijanalyse Eisma-Smit, De koning in het midden; september 2019, p. 59-61

OSKA 2019; november 2019, p. 18-21

De schaaktweekamp Euwe-Donner 1955-1956; januari 2020, p. 18-22

Heeft u dat nou ook altijd? Serie:

Deel I: maart 2020, p. 20 Deel II: maart 2020, p. 37 Deel III: maart 2020, p. 42

Deel IV: mei 2020, p. 25 Deel V: mei 2020, p. 32 Deel VI: mei 2020, p. 58

Deel VII: oktober 2020, p. 63

Schaken uit de oude schaakdoos, Fuderer-Najdorf, Göteborg 1955; mei 2020, p. 60-66

The Queen's Gambit, Waarom u moet gaan kijken, Een analyse; december 2020, p. 22-32

Pieter Verhoef (2000-2021), Herinneringen en onze schaakpartij; maart 2021, p. 10-12

Jan Sanders overleden, Herinneringen aan onze eerste schaakpartij; mei 2021, p. 7-9

[Openingen database | SMB](#)

Het woord riposte betekent snedig antwoord of een tegenstoot toebrengen. Ik heb die Franse term - afkomstig uit het schermen - uit het magistrale oeuvre van Dr. Max Euwe (1901-1981) opgeborgen. Hij was de tot dusver enige Nederlandse wereldkampioen schaken (1935-1937). Hij deed ter voorbereiding aan boksen.

[Leren schaken met de Stappenmethode - lesmateriaal](#)

Die vreemde term Pyrrus overwinning leerde ik rond het jaar 2000 van een advocaat kennen. Toen moest ik dat woord opzoeken. Het is een begrip uit de klassieke oudheid en houdt een overwinning in waar je niet zoveel aan hebt. Of beter gezegd: winst die je zoveel nadeel of verlies heeft opgeleverd, dat van een ware overwinning nauwelijks nog gesproken kan worden. Oftewel: wat levert het me hier eigenlijk op?

Steenstraat 90 | 6828 CN | Arnhem

026-4425368 | info@slagerijputman.nl

I'Open international d'échecs de Vandoeuvre 2021

door André van Kuijk

Vadim en ik hadden afgelopen kerstvakantie wel zin in een schaaktoernooi. We stonden ingeschreven voor Het Groningen Chess Festival, maar dat ging niet door. Ook het toernooi in Béthune in Frankrijk werd op het laatst afgezegd, wat voor veel Nederlanders een sof was. Maar wij hadden onze zinnen ook gezet op het internationale schaaktoernooi in Vandoeuvre, een forensenstadje dat tegen Nancy ligt (aan de autoroute du soleil).

Het toernooi startte 19 december en zou 5 dagen duren (9 ronden). We besloten om al een dag eerder te vertrekken, zodat we goed uitgerust aan het toernooi konden deelnemen. In het hotel aangekomen moesten we de sleutel uit een kluisje halen. Hé, daar zagen we ook de sleutel van Saša Albers en zijn vader Niels liggen. Na lang wikken en wegen besloten we de sleutel niet te verstoppen. Het hotel bevond zich midden in Nancy. Voor het hotel was een schaatsbaan opgesteld ter ere van Kerstmis. Daar was het een drukke bedoening. Sowieso een vreemde gewaarwording dat in Frankrijk alles doorging in (voor ons) lockdown tijd. Maar de Fransen zijn helder: mondkapje op (liefst ook buiten) en alleen toegang met CTB. Je kan hier van alles vinden, maar helder is het in ieder geval wel. En de Ierse pub was gewoon open en had best heel lekkere hapjes en drankjes.

Dag 1

Zoals altijd stuur ik voorafgaand aan een toernooi een verzoek naar de leiding of we in de eerste Zwitsers ingedeelde ronden niet tegen elkaar hoefden te spelen (verboden pairing), wat in Nederland altijd wordt gehonoreerd. In een keurige mail kregen we te horen dat dit verzoek in beraad zou worden genomen. En ja hoor, de eerste ronde gewoon André tegen Vadim. Toen ik ging checken hoe dit zat, sloeg de engelsprekende arbiter haar handen voor haar mond en zei ze dat hier iets mis was gegaan en dat de met de hoofdarbiter zou gaan praten. Die kwam tijdje later met een stalen gezicht melden 'non, c'est ne pas possible en France'. Ik hoop dat ze mijn verwensingen niet heeft verstaan.

Maar goed, ook geen man overboord. Dan maar keuze tussen snel verlies voor mij of serieuze pot en uiteindelijk toch verlies voor mij. Het werd dat laatste en eigenlijk was dat best een lekkere start van het toernooi. Op dag 1 volgde nog een tweede partij. Vadim won die vrij eenvoudig. Ikzelf beleefde een horrormoment: Ik speelde op het laagste bord tegen de laagst gerate speler van het toernooi. Als ik die niet win, kan ik beter gaan ganzenborden of zo, dacht ik vooraf. Op zich ging het lang prima, maar ik speelde verkrampd en ging forceren om te winnen. En ik krijg het deksel op mijn neus en verlies. Ik ben blij dat er niemand bij me in de buurt was die zei 'het is maar een spelletje'. Ik stond even niet voor mezelf in. In groep A verloor Saša in de eerste ronde van een 2500+-speler. Dat was wel ingecalculeerd en hij zette het keurig recht in ronde twee tegen een speler met een beduidend lagere rating.

Dag 2

Dag 2 werd een alleszins vreemde dag. Sowieso was het minus 10 graden buiten en besloot de organisatie de buitendeuren van de kantine wagenwijd open te zetten vanwege corona. Dit was echt niet te doen. Maar ook op de borden gebeurde vreemde dingen. Vadim en Saša speelden beide twee keer remises en waren daar hoogst ontevreden mee. André speelde ook twee keer remise en was daar beduidend tevredener over. Al moet gezegd dat het tegen spelers met lage ratings was, dus het mag ook wel.

Dag 3

Dag 3 werd een topdag. Saša en Vadim wisten 2 keer te winnen. André haalde 1,5 punt, waarmee we net niet de perfecte score voor de 3 musketiers wisten te halen. Vadim claimde hiermee een plek op de live-borden, die hij niet meer zou weggeven. Zijn partijen werden door familie en clubgenoten gevolgd in de dagen die volgden.

André van Kuijk maakt zich op voor weer een partij. Foto: Niels Albers

Dag 4

Op dag 4 gebeurde het incident dat je wist dat kan gebeuren: een speler raakte wat over zijn toeren, wat werd versterkt door zijn mondkapje. Toen hij dit maar afzette en steeds luider ging mopperen, werd er van alle kanten ssst geroepen. En dat werkt soms als een rode lap op een stier. De man sloeg totaal op tilt en moest met enige druk uit de zaal worden verwijderd. Gelukkig was er voor iedereen nog voldoende tijd op de klokken en er kon worden doorgespeeld. Niet door Vadim, die toen al klaar was. Hij wist ronde 7 op bord 2 te winnen en speelde in ronde 8 een vrij snelle remise tegen de latere toernooiwinnaar, die schaakkampioen van Togo bleek te zijn. André verloor in ronde 7 van een sterke speler en moest er alles aan doen om in ronde 8 niet te verliezen tegen een jonge dame, wat net aan lukte. Saša verloor beide partijen en raakte nogal uit zijn hum, wetende dat er over het hele toernooi echt meer in had gezeten.

Saša Albers Foto: Niels Albers

Dag 5 (de slotronde)

Op dag 5 konden Saša en André niet veel meer doen dan wat aan hun score werken. Dat lukte eerstgenoemde niet en hij besloot snel met zijn vader huiswaarts te gaan. Toch moet gezegd dat zijn 4 uit 9 in de sterke A groep hem een TPR opleverde die vrijwel gelijk is aan zijn rating. André speelt de laatste ronde van een toernooi vaak niet goed, maar in dit geval was het zijn jonge tegenstander die wel erg doldriest van start ging en op beide flanken met zijn pionnen opstormde. André wist deze jeugdige onbezonnenheid genadeloos af te straffen en eindigde zo ook op 4 uit 9, maar dan in de B groep. Zijn TPR was helaas een kleine 50 punten lager dan zijn rating. Voor Vadim was de laatste ronde erg spannend. Bij winst zou hij alleen 2e worden, bij remise gedeeld 2e en bij verlies was het onduidelijk (al zat er nog steeds wel een prijs in). Hij moest tegen een sterke dame die zich wat verkeek op de aanval van Vadim, die niet zo goed was als ie op het oog leek. Ze gaf enigszins vroeg op en Vadim wist dat hiermee de 2^e plek veilig was, met een TPR die bijna 200 punten hoger was dan zijn rating. Toen begon het lange wachten op de prijsuitreiking. Die zelf ook lang duurde, vanwege de vele prijzen die werden uitgedeeld (naast klassement ook ratingprijzen en prijzen voor een heleboel ratingcategorieën in elke poule). Vadim kreeg een prijs voor de beste cadet in de B (een schaakboek) en EUR 300 voor de 2^e plaats in de groep. De terugreis naar Nederland was al met al erg plezierig.

Vadim van Kuijk Foto: Niels Albers

Terugblik

We kunnen het toernooi zeker aanraden aan eenieder die eens een keer een internationaal schaaktoernooi wil spelen. De organisatie is goed, de speelruimte is goed, er is een goede kantine met aardige bediening en sowieso is de sfeer tussen de spelers goed. Verder is het goed toeven in Nancy, ook vanwege de Lotharingse geschiedenis (dat horen we dan weer van Niels). Dus neem je niet-schakende familie mee! Maar weet wel dat het in de winter gewoon steenkoud is in Noord-Frankrijk. Autoroute du soleil oké, maar neem wel een dikke jas mee.

Vadim van Kuijk op het erepodium
Foto: Niels Albers

Saša Albers en Vadim van Kuijk schaken in Kerstsfeer

door Niels Albers

Vadim en Saša hebben aansluitend op het Vandoeuvre Open in Frankrijk ook het Weihnachts Open in Krefeld gespeeld vanaf 27 tot en met 30 december. Een toernooi waarvan een heel ervaren +2.000 speler zei: "Je kunt niet meer op de rating en vroegere verwachtingen en ervaringen vertrouwen".

Een toernooi ook met veel verrassingen. Vadim verloor onnodig van een lager gerate tegenstander. Volgens eigen zeggen: "Ik stond veel beter en eigenlijk gewonnen en wilde energie sparen voor de volgende ronde". Na goed spel, zag hij daarmee en daardoor een "mat in één" helaas over het hoofd. Heel jammer. Daarna speelde hij wel meerdere goede partijen en liet hij tegen duidelijk hoger gerate spelers zien, dat hij volop in ontwikkeling is. Vadim scoorde uiteindelijk 3,5 uit 7.

Vadim in Krefeld foto Niels Albers

Saša eindigde met 4 overwinningen, 2 remises en 1 nederlaag. Toch was hij niet helemaal tevreden. In de tweede ronde kwam hij heel goed uit de opening en ontwikkelde een duidelijk betere stelling. Helaas onderkende hij een verrassende zet buiten het bekende repertoire niet en verloor. Ook in de vierde ronde wist hij een betere stelling niet in winst om te zetten. Hij onderzocht moeite met spelontwikkelingen buiten het repertoire zoals je deze in de trainingen aangereikt krijgt. Toch een zinvolle leerschool.

Het betrof een toernooi zoals ASV voorheen vaak heeft georganiseerd bij het begin van het seizoen. Redelijk kleinschalig, gemoedelijke sfeer, voor velen heel gezellig en bij de topborden ook een goed niveau. In vergelijking met voorheen was het topniveau wel iets gezakt. Voorheen meerdere +2.400 spelers, nu meerdere + 2.200 spelers. In de breedte wel veel belangstelling. Minder uit de oude vertrouwde bezoekers van het toernooi en vooral uit de brede regio. Meer nieuwe deelnemers vanuit heel Duitsland die graag weer een toernooi wilden spelen. Saša trok na dit toernooi nog door naar het Untergrombach Open. Iets ten noordoosten van Karlsruhe speelde Saša zeer verdienstelijk getuige zijn score van 4,5 uit 7

Saša in Krefeld foto Niels Albers goed voor een gedeelte 16e plaats. Saša speelde onder meer knap remise tegen grootmeester Vyacheslav Ikonnikov. Het toernooi werd heel knap gewonnen door Eline Roebers.

Saša in Untergrombach foto Niels Albers

7 maanden bij ASV

door Samantha van Diggelen

10 juni 2021. Mijn allereerste avond bij ASV. De maatregelen werden versoepeld, en we mochten weer gaan schaken. Om 18:30 beginnen de lessen. Ik had er zin in. Natuurlijk vond ik het wel spannend, want ja, ik kende niemand.

Aangezien ik al een jaartje schaakte, en in stap 2 bezig was, sloot ik aan bij de lessen van Theo. Nou ja, aansluiten, ik was de enige, best luxe hoor, privés.

Daarna deed ik mee met de extra competitie, die er was voor de zomerstop. Want ja, als je dan wilt leren schaken, moet je toch partijen spelen.

Van verliespartijen leer je het meest, dus daar kan je nooit te snel mee beginnen, denk ik maar zo.

Mijn eerste partij op ASV was tegen Rens van Nuwenhoud, en ja, ik verloor. Samengevat, de eerste avond was een zeer leerzame avond.

Tot aan de zomerstop ging ik naar de lessen, speelde ik mee met de competitie, en had ik het geweldig naar mijn zin. Ik leerde wat mensen kennen, en zoals jullie allemaal vast al weten, zijn er alleen maar leuke mensen bij ASV.

Heerlijk om samen een passie te kunnen delen. Samen dezelfde hobby, en of je nu 2200 rating hebt, of 800, het maakt niet uit. Schaken is wat ons verbindt. En natuurlijk ook alle moeite van het bestuur, en de weekpraat van Erik.

Vanaf het moment dat ik me heb aangemeld als belangstellende voor ASV, ontving ik al wekelijks de weekpraat. Deze mail is zo belangrijk voor me geweest. De mail zorgde ervoor, dat ik me al deel van ASV voelde, nog voordat ik iemand had ontmoet. Nog voor ik een voet over de drempel had gezet.

Na de zomerstop, kwam ik terecht in de groep van Bart. Waar groep 2 niet heel veel uitdaging meer voor me bood, nou, deze groep wel. Leuke mensen, enthousiast, veel moeilijke vraagstukken en vragen, waarvan "Staat je koning veilig" er een is. Openingsregels, middenspel, eindspel... Nou dat eindspel, daar kom ik nooit, dus dat is niet zo belangrijk. Totdat de opening en het middenspel beter gaan, dan kom je daar ineens wel, en als je dan al je pionnen weggeeft, dan verlies je alsnog.

Maar, zoals eerder gezegd, van verliezen leer je het meest (hoewel het ook enorm kan frustreren, als je je partij gewoon weggeeft, door onnodige blunders, maar dat herkent vast iedere schaker, die wel eens geblunderd heeft).

Er was de simultaan, waar ik al eerder iets over schreef. En, voor mij helemaal spannend, ik gaf me op voor de externe competitie. Helaas hebben we door de maatregelen niet veel kunnen spelen, en zijn we ons teamlid Pim verloren, waardoor de hele leuke ervaringen van veel te sterke tegenstanders toch een zwart randje hebben gekregen. De eerstvolgende keer dat we als team gaan spelen, zal zonder Pim zijn.

En toen kwam ook de lockdown. Helaas, niet meer schaken aan het bord. Is het dan voorbij? Want dat online schaken, daar ben ik al helemaal niet goed in, en om daar met mijn 600 rating aan te komen bij de toppers van ASV, dat is zelfs voor mij iets teveel van het goede.

Gelukkig hebben we een leuke lesgroep, en via whatsapp hebben we afgesproken om, binnen de geldende regels, bij mij te gaan schaken.

Bart gaf zelfs een mini-simultaan aan Cesar, Gwénaél en mij.

Intussen gaat het online ook gewoon door, en gelukkig is er een leerlingen toernooi, geweldig georganiseerd door Kees. Ook staat whatsapp niet stil, en blijf ik natuurlijk druk oefenen in mijn stappen boekje.

Mijn eerste 7 maanden ASV, ik hoop dat ik nog heel lang bij ASV blijf, en dat we snel weer samen mogen spelen, aan het bord. Het is me geweldig goed bevallen, en ik raad dan ook iedereen die nog niet schaakt, of nog niet bij een vereniging schaakt, en die hier in de omgeving woont, aan, om te beginnen met schaken, en bij ASV te gaan. Ik ben enthousiast over schaken, en over ASV.

Hopelijk tot snel!

Foto: Theo van Diggelen

Endgame Tablebases

door Fred Reulink

Mooie studie maar helaas ...

Stel, je hebt een prachtige studie gecomponeerd. De stelling ziet er als volgt uit:

Opgave: wit begint en maakt remise

Wit heeft een toren minder maar als hij een stuk weet te winnen dan is het wel remise. De zwarte loper wordt aangevallen door de koning maar wordt nog gedekt door het paard. Dat paard kan echter geslagen worden door de loper op h3. Maar na Txd7 en Kxc5 heeft zwart het schaak op c7 met zijn toren en de loper op c1 gaat verloren. Zie daar het probleem. En dan de briljante oplossing:

1.Lf5+ Kg8

als zwart naar een zwart veld gaat, volgt er een schaak met de zwartvelderige loper en heeft wit zijn probleem opgelost

2.Le6+ Kh7 3.Lf5

en zetherhaling. Dus speelt zwart toch maar naar een zwart veld:

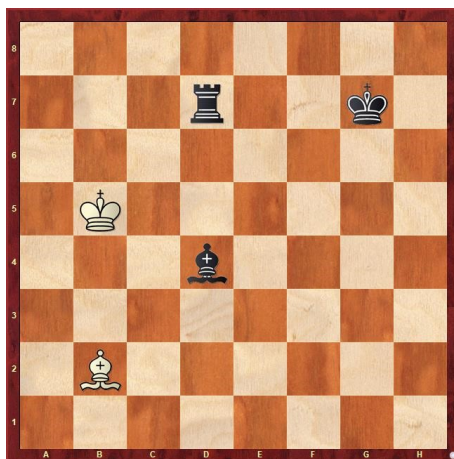
3...Kg7

Hij heeft nog een truc.

4.Lxd7!

4.Lb2+? Pf6!

Txd7 5.Lb2+ Ld4 (zie diagram in de volgende kolom bovenin)

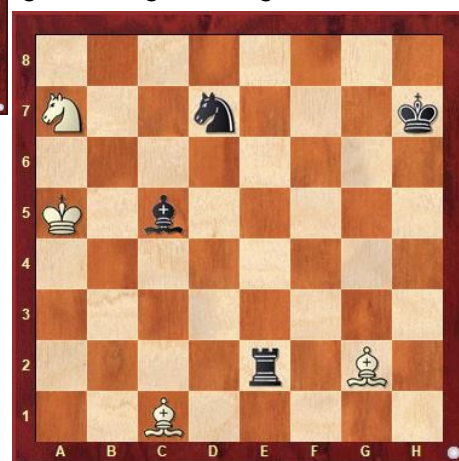
Tsja, dat kan nog. Maar:
6.Kc6 Td8 7.Kc7 Td5 8.Kc6
Tc5+ 9.Kd6 Tc4 10.Kd5
en remise.

Nou, leuke studie toch. Maar... je wilt het toch wat uitdagender maken. Terug naar de diagramstelling. Dus we proberen er wat zetten voor te zetten. Die toren op a7... Stel dat die daar is gekomen na een slagzet. Stel daar stond een paard. Dan zou de laatste zet Ta2xa7 kunnen zijn geweest. Als de witte koning daarvoor dan op a5 zou hebben gestaan, dan moet diens laatste zet wel Ka5-b5 zijn geweest. Dan was de stelling dus:

Tot zover klopt het allemaal nog. En we hebben een betere stukkenverdeling. Maar dit is geen mooie beginstelling omdat de witte koning schaak staat. Dus er

moet nog iets voor. De laatste zet van zwart moet de schaakzet zijn geweest. Maar waar kwam de toren dan vandaan? Van e2 bijvoorbeeld. Maar dan moet wit weer een zet gedaan hebben. Welnu, stel dat de witte loper van g2 kwam. Dan stond die daar aangevallen en kon hij Lg2-h3 spelen. Dan hebben we de volgende beginstelling:

Dat ziet er gezond uit.

Welnu, dit verhaal heb ik verzonnen en ik heb geen idee hoe de gedachtegang van de echte componist is geweest. Kallstrom heeft deze stelling in 1947 in Tidskrift for Schack/6-7 gepubliceerd.

Henning Gunnar Natanael
Källström
(Zweden, 22.1.1909 -
23.6.1993)

En nu in het jaar 2022 na 75 jaar is deze stelling middels de achtstukken endgame tablebase weerlegd.

Na 1.Lh3 speelt zwart Pe5+ en wint! Het kost 24 zetten voordat de winst zichtbaar wordt. De zettenreeks is volkomen onbegrijpelijk en zelfs Stockfish weet deze zettenreeks niet te produceren. Of zoals Bourzutschky het formuleert: "beyond human or even current engine understanding". Je kunt het thuis naspelen.

1.Lh3 Pe5! 2.Pc8 Kg7! 3.Lf4 Lf2!
4.Lf5 Le1+! 5.Ka6 Ta2+! 6.Kb7
Tb2+! 7.Ka6 Kf6 8.Pd6 Pc6!
9.Lh3 Pb4+ 10.Ka7 Lf2+ 11.Ka8
Ld4 12.Pe4+ Kg7 13.Lg3 Pc6
14.Ld7 Pe5 15.Lc8 Pf7 16.Lb7
Kf8 17.Ld5 Ke8 18.Le6 Ke7
19.Lh3 Kd8 20.Lf5 Le5 21.Le1
Kc7 22.La5+ Kc6 23.Pd2 Tb5
24.Pc4 Pd6

En ongelooflijk maar waar, wit gaat een stuk verliezen.

Het gevolg van het feit dat een

R e i n s d o r f
B r i l l e n & l e n z e n

Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 54 - 6828 BS Arnhem

T 026 4425421 **E** info@reinsdorf.nl

(advertentie)

trio

*Ambachtelijk Italiaans ijs
Dagelijks vers bereid
Volgens oud Italiaans recept*

**Steenstraat 15
6828 CA Arnhem**

Troitsky

door Fred Reulink

Aleksej Aleksejevitsj Troitski (Russisch: Алексей Алексеевич Троицкий) (Sint-Petersburg, 14 maart 1866 – aldaar, 14 augustus 1942) was een Russische auteur en componist van eindspelstudies in het schaakspel. Troitski formuleerde de principes van een goede eindspelstudie en maakte een indeling naar thema's. Zijn oeuvre beslaat honderden studies. Hij wordt beschouwd als een van de belangrijkste eindspelcomponisten en schreef het bekende boek 500 eindspelstudies uit 1924.

- Wikipedia

Vier ridders tegen één koningin

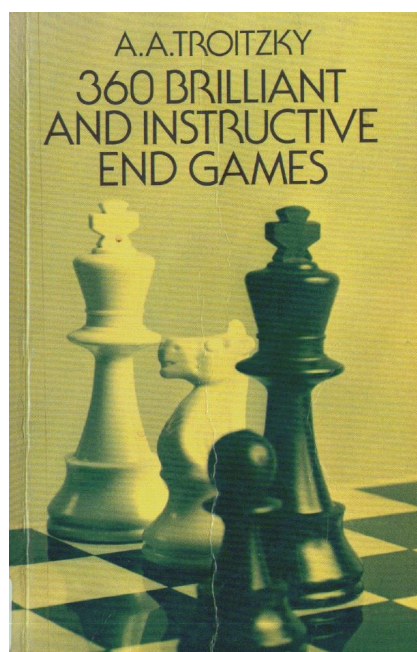
"Als ik me Troitsky voorstel in zijn Siberische bos, omringd door huilende wolven, die avond na nacht analyseren of koning plus vier ridders altijd koning plus koningin kunnen verslaan, is dat geweldig. Dat is waar schaken om draait, alleen moet je een schaker zijn om het te waarderen. Hoe kun je aan een niet-schaker uitleggen dat er binnen het schaken een wereldje eindspelstudies bestaat..."

waarin zich een microkosmos bevindt van volslagen gestoorde mannen die vier ridders tegen koningin analyseren."

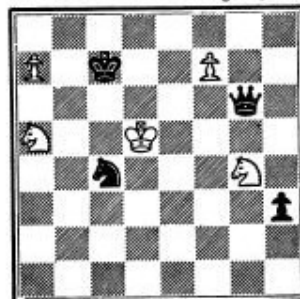
- Tim Krabbé (Schaak curiositeiten)

In het KPPPP vs KD eindspel winnen de vier paarden in 39,1% van de gevallen, 49,4% wordt remise en in 11,5% wint de dame. Dat weten we dankzij de endgame tablebases. Met deze stukkenconfiguratie heeft de beroemde probleemcomponist Troitsky een paar prachtige studies gecomponeerd. Een fraai element van deze studies, vind ik, is dat de beginstelling gewoon twee paarden bevat.

Troitsky heeft zes vergelijkbare stellingen gecomponeerd die allen in 1912 in de Deutsche Schachzeitung zijn verschenen. Eén daarvan is opgenomen in zijn boek *360 brilliant and instructive endgames*

Deutsche Schachzeitung, 1912

[This position (White to play and win) is given as a curiosity. In the original edition there was a fantastic solution almost four pages long—a real labor of love on Troitzky's part. This solution has been omitted in the present edition, since any attempt to solve the ending would merely result in failure and frustration for the unhappy would-be-solver.]

Lees vooral in de tekst in het plaatje hierboven waarom de oplossing niet is opgenomen in het boek. Nu met Stockfish en endgame tablebases is dat geen probleem meer.

Ik toon hier twee van de zes stellingen. De tweede is die van bovenstaand plaatje

Troitsky

Deutsche Schachzeitung #1337, 1912.

Shakhmaty v SSSR/2 1980.

Zwart heeft een dame tegen een paard en een pion die ook nog op promoveren staat. Maar wit heeft twee op promoveren staande pi-

onnen. Echter, de witte pionnen zijn gedoemd tot paard te promoveren. Wat resteert is een eindspel van vier paarden tegen de dame.

1.a8P+!

1.a8D? Dh5+ 2.Kb4 Pd5+ 3.Ka3 Df3+ 4.Kb2 (4.Pb3 Dxf2 5.f8D Dxf8+ 6.Dxf8 d1D=) 4...Dc3+ 5.Kb1 Dc1+ 6.Ka2 Dc2+ 7.Ka3 Dc5+ eeuwig schaak

1.f8D? Pe6+ 2.Kc4 Pxf8 3.a8D Dc2+ 4.Kb4 d1D 5.Pxd1 Dxd1=

1...Kd7! 2.f8P+

2.f8D? Pe6+—

2...Ke8 3.Pxg6! Pd3+!

3...Pxg6 4.Pc4 Kd7 5.Pxd2

Analysediagram

Toch ook wel opmerkelijk. Wit wint met drie paarden tegen één paard. In ruim 70% van alle stellingen is dit het geval. Na heel veel onbegrijpelijke zetten is het zwarte paard te vangen.

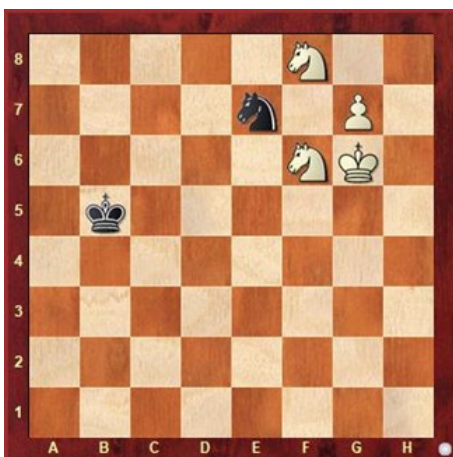
Troitsky wees er als eerste op dat drie paarden in principe tegen één paard winnen. Dat is twee keer in een echte partij voorgekomen:

Branca Vujic Katanic – Marija Petrovic
YUG-ch38 (Women) Kula
(12), 20.04.1985

Stelling na 73... Pg5

Wit speelde hier het gedwongen **74.f8P** waarna ze vrij gemakkelijk won. 1-0.

Kartike Sharan – Daniel Jaberansari
BCF-chT4 1920 (4NCL)
online Lichess.org INT
(2.134), 14.04.2020

In deze partij speelde wit **93.Kf7?**

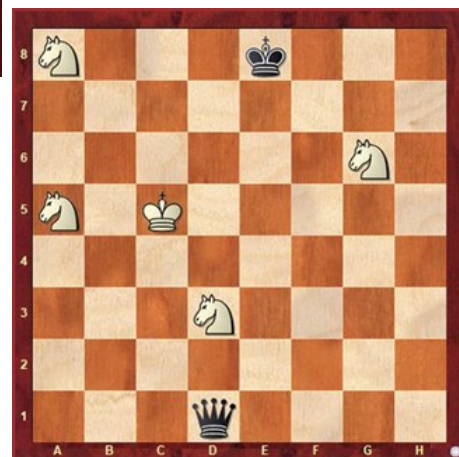
Na **93... Pf5** moest wit wel **94.g8P** spelen vanwege Ph6+. De partij werd drie zetten later remise gegeven in gewonnen stelling voor wit. ½-½

Terug naar het analysediagram.

Een variant voor wie de stelling wil naspelen: 5...Pf4 6.Pb6+ Ke6 7.Pbc4 Pe2 8.Pd3 Pg3 9.Pf3 Pe4+ 10.Kc6 Kf5 11.Pd4+ Kf6 12.Pce5 Pd2 13.Kd5 Pf1 14.Pc4

Pg3 15.Pe3 Ph5 16.Pef5 Pg7 17.Pd6 Ke7 18.Pf4 Kd7 19.Pg6 Kc7 20.Pe4 Pe8 21.Pe5 Pg7 22.Pf6 Kd8 23.Pec6+ Kc7 24.Kc5 Kb7 25.Pe7 Ka6 26.Ped5 Kb7 27.Kd6 Ka6 28.Ke7 Kb7 29.Kf7 en het paard is gevangen. 29...Pe6 30.Kxe6.

We gaan weer verder met Troitsky:

4.Pxd3 d1D

En daar is ie dan weer, vier ridders tegen één dame. Nu kun je de varianten met de tablebase zo naar voren halen maar Troitsky moet dit al geanalyseerd hebben! Net als de analyse stelling! Tim Krabbé zegt op zijn site: *“Troitsky trekt zich niets aan van praktisch belang - zo vroeg hij zich af of ‘vier paarden tegen dame’ voor de paarden te winnen was. Zijn intuïtie en analyses zeiden van wel, maar pas nu kan de endgame tablebase-methode die bevestigen”.*

Er volgt nu **5.Pde5 ... enz. ...**

31.Pc5# 1-0

Troitsky, Deutsche Schachzeitung #1337, 1912.
Troitsky, Shakhmatnikh Etyudov#223 1934.

De stelling uit het boek.

1.a8P+!

1.f8D? Pb6+! 2.Ke5 Dg5+ 3.Df5 Dxf5+ 4.Kxf5 h2 5.Pf2 h1D 6.Pxh1Pa8!=

1.a8D? Pb6+ 2.Kd4 Dd6+ -+

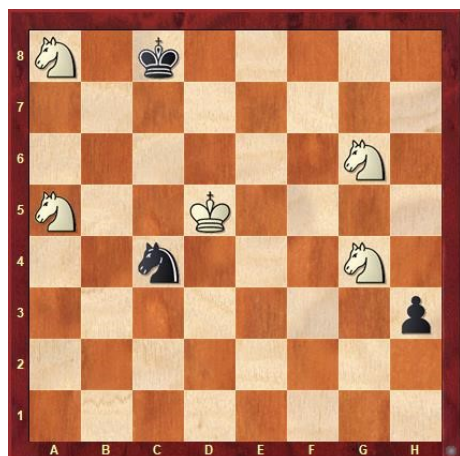
1...Kd7

1...Kc8 2.f8D+ Kd7 3.Pf6+ +-
1...Kb8 2.f8D+ Ka7 3.Pc6+ +-

2.f8P+!

2.f8D? Dd3+ -+

2...Kc8 3.Pxg6

3...Pe3+! 4.Pxe3!

Vanaf hier is het een zevenstukken eindspel en kan dus de end-

game database geraadpleegd worden.

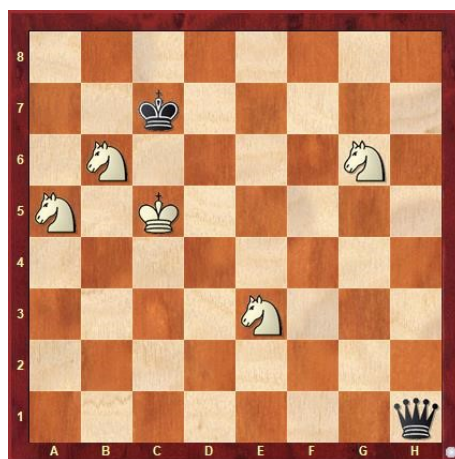
4.Ke4? Pxg4 5.Kf3 Pe3 6.Kg3 Pd5 7.Kxh3 Kb8!=

4...h2 5.Pb6+ Kc7!

5...Kb8 6.Pc6+ Kb7 7.Kc5 h1D 8.Pge7 +-

5...Kd8 6.Pc6+ Ke8 7.Ke6 h1D 8.Pbd5 +-

6.Kc5 h1D

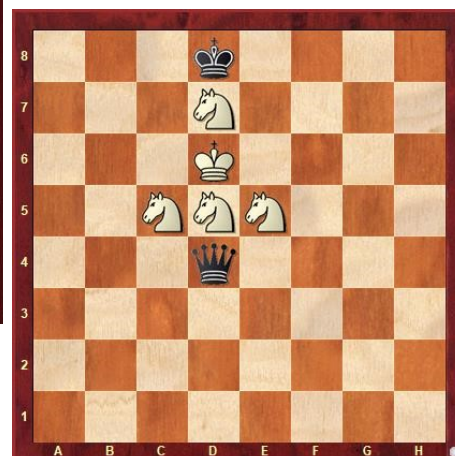
Vier ridders tegen één dame.

7.Ped5+

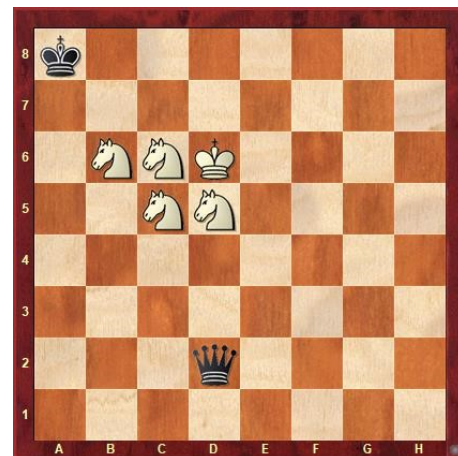
De meest efficiënte zet. Zes andere zetten voeren ook naar mat.

7...Kd8! 8.Pc6+ Ke8 9.Pce5! Dg1+ 10.Kd6 Dh2 11.Pgf4 Dd2 12.Pe6 Db4+ 13.Pc5 Dd4 14.Pbd7 Dd2

Soms wil het oog ook wat. 14...Kd8+- zou de volgende fraaie stelling hebben opgeleverd:

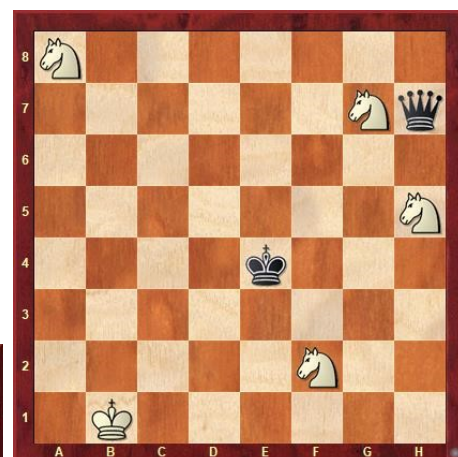
15.P7f6+ Kd8 16.Pc6+ Kc8 17.Pce7+ Kb8 18.Pfd7+ Ka7 19.Pc6+ Ka8 20.P7b6#

1-0

Eén koningin tegen vier paarden

Soms (11,5%) wint de dame het van de vier paarden. Dan staan de paarden ver verwijderd van de eigen koning. De dame zal geen poging doen om een paard te winnen maar gaat regelrecht op mat af.

<https://syzygy-tables.info>

1...Ke3+!! 2.Kb2 Dg6!!

2...Kxf2? 3.Pc7! De4 4.Pce6= (zie analysediagram op de volgende pagina)

Analysediagram

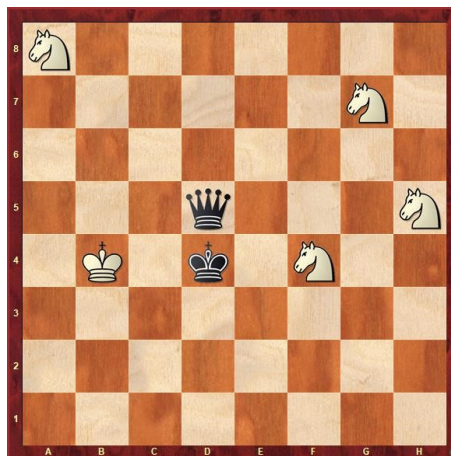
Deze zet kun je niet tegenhouden. Zwart kan geen paard winnen. Bijvoorbeeld 4...Db4+ 5.Kc2 Ke2 6.Phf4+ en de paarden verdigen afdoende.
3.Ph3

Nu staan alle paarden op grote afstand van de koning. Ze bieden weinig tot geen bescherming. Zwart doet geen poging om paarden te winnen maar gaat gewoon mat zetten. De strijd speelt zich helemaal in het kwadrant linksonder af. De eerste negen zetten hebben allemaal een uitroepteken! Dus elke keer de enige zet naar winst.

3.Pd1+? Kd2 4.Pf2 Dc2+ en #4.

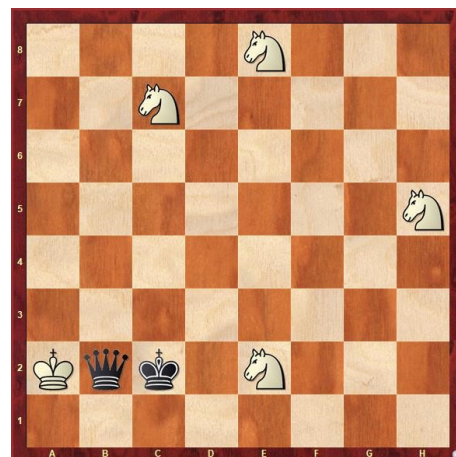
3...De4! 4.Kc3 Dd4+! (4...Dxa8? =>) **5.Kb3 Dd5+! 6.Kb4 Kd4! 7.P3f4**

Nu zijn er ook drie paarden die elkaar dekken. Maar ze zijn te ver weg.

Er volgt nu

7...Dc5+! ... enz. ... 25... Db2#

0-1

En uiteraard zijn er ook met de volgende stukkenconfiguratie dubbele zetdwang stellingen mogelijk. Als wit aan zet is wint

zwart, als zwart aan zet is wint wit.

Met wit aan zet:

1.Kb2 Dg2+ 2.Kb3 Db7+! 3.Ka3 Db6 4.Pf4+ Kc4! 5.Ka2 Db3+! 6.Ka1 Kb4 7.Pg7 Ka3 8.Pge6 Db2# 0-1

Met zwart aan zet:

1...Kc4 2.Kd2! Kd5 3.Pe3+ Ke5 4.Pg7 Da8 5.P7f5 Da5+ 6.Ke2 Da2+ 7.Kf3 Da8+ 8.Kf2 Da1 9.Ph4 Ke6 10.Pf3 Dh8 11.Kg2 Dg8 12.Pf2 Kd6 13.Pd3 Da2+ 14.Kh3

waarbij deze fraaie stelling voorbij komt:

14...Db1 15.Pfe5 Da1 16.Pe4+ Ke6 17.Pf3 Kd7 18.Pde5+ Kd8 19.Kg4 Dc1 20.Pd5 Dc8+ 21.Kf4 De6 22.Pef6 Dh3 23.Pc6+ Kc8 24.Pfd4 Dh2+ 25.Kf5 Dh3+ 26.Ke5 Kb7 27.Pcb4 Dh2+ 28.Ke6 Kc8 29.Pf5 De2+ 30.Kd6 Dh2+ 31.Kc6 Kd8 32.Pd4 De5 33.Pb5 Dg3 34.Pd6 Da3 35.Pb7+ Kc8 36.Pb6+ Kb8 37.Pfd5 Da1 38.Pd6 Dc1+ 39.Kd7 Ka7 40.Pbc8+ Kb8 41.Pa6+ Ka8 42.Pdb6# 1-0

Hoe minder je er van begrijpt, hoe mooier het is om naar te kijken!

Elders in dit nummer kom je een schaakpuzzeltje tegen. Probeer het echt eens uit. In de volgende ASV-nieuws leg ik uit dat dit ook met Troitsky te maken heeft. Succes!

Schaakpuzzeltje

door Fred Reulink

Stelling A

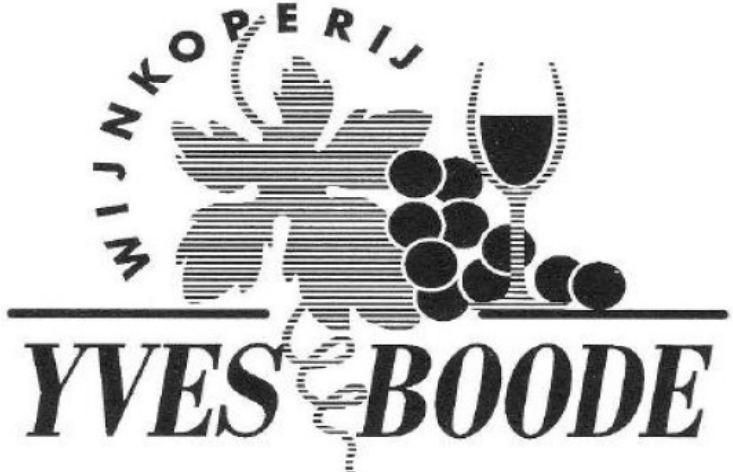

Stelling B

Regel: Je kan altijd van stelling A naar stelling B komen of andersom zonder dat de zwarte koning zijn gevangenis kan verlaten (de velden f8, g8, h8, h7 en h6).

Zet stelling A op bord en probeer naar stelling B te komen. Het is niet zo simpel als je misschien denkt! In een volgend nummer van ASV-nieuws zal ik uitleggen waar dit nuttig voor is.

(advertentie)

WIJNKOPERIJ

YVES & BOODE

Wijnen uit vele landen

Uitgebreid assortiment gedistilleerd

Meer dan 200 whisky's

Relatiegeschenken op maat

VINOLOGEN VAN DE WIJNACADEMIE

STEENSTRAAT 28 • ARNHEM • TELEFOON 026-351 56 81

Onlineschaak

door Erik Wille

Vanaf begin december tot half januari waren we weer zeven weken aangewezen op onlineschaak. De lockdown verhinderde de wekelijkse gang naar de club, maar zo konden we toch nog schaken. ASV-ers zijn echter geen onlineschakers. Er werd dus niet massaal meegespeeld, maar de opkomst was hoger dan in de vorige onlineschaakperiode. Er kon wekelijks snelschaak en rapidschaak gespeeld worden. In totaal waren 26 spelers één of meer keren actief bij het snelschaken. Bij het rapidschaak bedroeg dat aantal 22 en de apart daarvan georganiseerde rapidtoernooien voor de cursisten trok 12 spelers. Een kleine groep beleefde daar plezier aan en begrijpelijkerwijs is iedereen ook weer blij dat we nu gewoon aan een bord spelen met de tegenstander zichtbaar tegenover je.

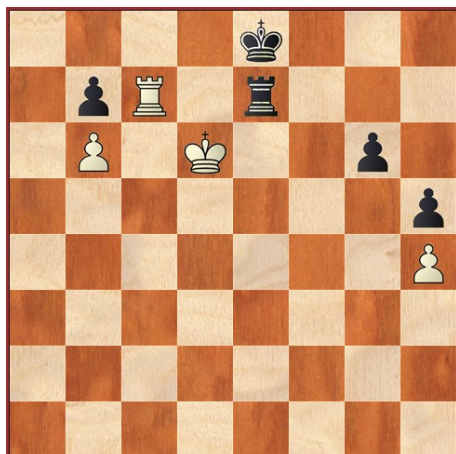
Het bleek een gouden greep om vlak voor de Kerst ook onlineschaak voor de cursisten te organiseren. Het enthousiasme werd in die groep met de week groter. De laatste avond waren er zelfs 11 deelnemers. Kees van Keulen was de vaste reserve die alleen aanschoof om een oneven aantal spelers te voorkomen. Als Kees dan aanschoof scoorde hij er lustig op los. Hij had natuurlijk zijn reputatie als docent hoog te houden. Bovendien weet hij als geen ander dat je van verliespartijen het meest leert en Kees wilde natuurlijk niets liever dan dat zijn cursisten iets opstaken. Kees eindigde echter niet op de eerste plaats van de cursistengroep. De winnaar werd Richard van Duijvenbode die net als Kees 7 punten scoorde, maar daar één partij minder voor nodig had. Ongeveer de helft van het deelnemersveld bestond uit vrouwen. Laten we hopen dat die tendens zich doorzet in het schaken, zodat steeds meer vrouwen ook bij ASV komen schaken.

Zoals iedereen al op de site gelezen zal hebben, was Peter Boel bij de ervaren schakers weer de beste van allemaal en dat in beide klassemmenten. Hoe lang is het geleden dat Peter niets had met onlineschaken. Of hij er nu wel wat mee heeft, weet ik niet. Zeker is dat als hij online speelt dat hij dan ook maar liever alles wint. Bij het snelschaak was Peter de eerste drie keer dat hij meespeelde eerste of gedeeld eerste. De laatste twee avonden moest hij die eer aan Ornett Stork laten. In het eindklassement had Peter echter twee punten meer. Erik Wille speelde elke snelschaakavond. Dat is op zich al bijzonder. Er zijn waarschijnlijk heel wat ASV-ers die hem nog nooit een stuk hebben zien verplaatsen. Onze voorzitter joeg avonden lang op het tandvlees op de koploper, maar zelfs met vier partijen meer, kwam hij 3,5 punt tekort. Knap was de prestatie van Horst Eder die voor de snelschaaktoppers Anne Paul Taal, Otto Wilgenhof en Tim Bus op de vierde plaats eindigde.

Bij het rapidschaak is Peter Boel nauwelijks te kloppen. De eerste twee avonden haalde hij de maximale score van 4 uit 4. In 24 partijen verspeelde de onlinekampioen slechts 3,5 punt. Vadim van Kuijk was met 1,5 punt tegen Peter een lastige tegenstander. Vadim speelde niet heel vaak mee, maar werd wel derde. Zo eindigde hij in één toernooi gedeeld eerste vanuit de auto op de terugreis vanuit het Vandoeuvre Open in Frankrijk.

Ik heb wat aardige fragmentjes in de vele partijen gevonden.

We openen met een van de weinige momenten dat Peter Boel onder druk van de tijd in de fout gaat en een gewonnen eindspel niet wint. Hub Kusters weet met zwart te profiteren.

1. ... Te4 2. Txb7 Td4+ 3. Ke6 Te4+ 4. Kf6

Hier was 4. Kd5 winnend. Bijv. 4. ... Tb4 5. Kc5 Tb1 6. Th7 Kf8 7. b7 en de pion loopt uiteindelijk door.

4. ... Txb7 5. Tb8+ Kd7 6. Kxg6 Tb4 7. Kxh5 Kc6 8. Kg5 Txb6 9. Txb6+ Kxb6 1/2-1/2

Dan gaan we naar het cursistentoernooi waar we zien hoe Richard van Duijvenbode profiteert van een fout van Kees van Keulen, die met wit zijn stukken al wat ongelukkig had staan.

Richard speelt hier **1. ... La3** Nu kan alleen de weinig fraaie zet **2. Tc2**. Kees gaat echter in de fout en ziet vervolgens alles misgaan. **2. Td1 f5 3. Pg5 Pxc3 4. Tde1 Pxe2+ 5. Txe2** en Kees staat een toren achter.

Pieter van Loosbroek boekte met wit een mooie aanvalszege op Willy Anker

1. h5 Pxe4 Willy gaat in op de aanvalzet van Pieter. Beter was echter **1. ... Pfxe4 2. Pxe7+ Dxe7 3. De3 Le6** en zwart heeft de beste papieren. **2. Dh2 gxf5 3. Dxe7 Kh8 4. Dxe7 mat**

In het snelschaken liet Peter Boel met zwart tegen Anne Paul Taal zijn combinatoire gaven zien.

1. ... e3 2. Lxe3 Pxe3 3. Kf2 Pxc2+ en Anne Paul gaf op.

Eindstanden

Snelschaakklassement

Peter Boel 20-26
Ornett Stork 18-25
Erik Wille 16,5-29
Horst Eder 13-23
Anne Paul Taal 10,5-17
Tom Bus 7-8
Otto Wilgenhof 7-9
Hans Vrouwenraets 7-15
Jo Engels 7-17
Wouter van Rijn 6-8
Marco Dorrestijn 6-8
Gwénaël Paris 6-23
Benjamin Brandt 5-10
Rob Huberts 3,5-6
Willy Anker 3-7
Ignace Rood 3-8
Vadim van Kuijk 3-8
Dirk Hoogland 2,5-4
Koen Maassen van den Brink 2,5-5
Jan Knuiman 2,5-9
Adrian Mares 2-5
Piet de Leeuw 2-5
Kim Bezoen 1-3
Theo Koeweiden 1-6
Tom Molewijk 0-2
Ko Kooman 0-3

Rapidklassement

Peter Boel 20,5-24
Désiré Fassaert 13-22
Vadim van Kuijk 9,5-13
Jan Knuiman 8,5-11
Ko Kooman 8,5-18
Otto Wilgenhof 7,5-10
Adrian Mares 7,5-11
Ignace Rood 7-19
Jo Engels 6,5-18
Theo Koeweiden 4,5-12
Ornett Stork 4-7

Gwénaël Paris 4-10
Koen Maassen van den Brink 2-2
Ben Gussinklo 2-3
Hub Kusters 1,5-8
Chandenie Ramsoebhag 1-1
Dirk Hoogland 1-3
Horst Eder 1-4
Gerrie Elfrink 1-4
Victor Johnson 0,5-1
André de Groot 0-1
Marco Dorrestijn 0-3

Cursistenklassement

Richard van Duijvenbode 7-9
Kees van Keulen 7-10
Suzanne Verhaar 6-6
Gwénaël Paris 6-9
Chandenie Ramsoebhag 3,5-12
Willy Anker 3-12
Staatdekoninkveilig 2,5-3
Cesar Eisma 2-3
Pieter van Loosbroek 2-5
Samantha van Diggelen 2-9
Niels Mekkes 1-2
Hugo Rennings 1-3

Eerste en laatste bekerwedstrijd

door Peter Boel

Peter Boel - Stefan Bekker

Lichess.org 2021

De eerste en laatste bekerwedstrijd van het afgelopen 'seizoen' was tegen het aan de top sterke Veenendaal. Aan bord 1 mocht ik tegen Stefan Bekker spelen. Een zware dobber, zou je zeggen, maar ik had hem wel eens verslagen in rapid en blitz en heb niet zo'n slechte score tegen hem. Het was een krappe avond na een drukke dag, dus meteen maar flink van leer trekken! **1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Tg1 g6 7.g4 h5!?** (Diagram)

Blijkt dat Anish Giri dit al eens op het bord heeft gehad met wit! Samen met nog twee anderen. Elke keer was het antwoord 8.g5.

8.gxh5!? Opengooien die boel! Dit komt natuurlijk neer op een pion-offer op h2. **8...Txxh5 9.Lg5 Txxh2?!** Na een dik halfuur nadenken neemt Stefan de uitdaging aan. Hoera! **10.Df3**

Dit vond ik er wel zo harmonieus uitzien. Je kijkt natuurlijk de hele tijd naar 10.e5. Na dxe5 11.Pf3 Dxd1+ 12.Txd1 Th8 13.Lxf6 exf6 14.Pd5

13.Lxf6?!

Hier vond ik het lastig om een goed plan te vinden. Ik raakte een beetje gebiologeerd door de wending Lc4, Dg3 en Lxf7+ en Dxxg6+ (als de Lg5 weg is). Beter was direct 13.Dg3 waarna de engine komt met het kwaliteitsoffer op g5. Iets anders goeds is ook niet zo gauw te zien voor zwart.

13...Pxf6 14.Lc4 (Diagram links)

Th3!? **15.Dg2 Dh5?!**
(Diagram rechts)

Stefan zoekt op heel originele wijze tegenspel, maar dit kan toch niet goed zijn? Na opnieuw flink pieke-

ren koos ik ervoor zwart eerst terug te dringen alvorens toe te slaan.

16.Le2?

Zoals Frank Erwich later aangaf was dit het juiste moment voor 16.e5!

– een gemiste kans! Een paar varianten: dxe5? (16...Th2 17.Df1 Dxe5 18.Pf3 is materieel nog wel OK voor zwart, maar hij is nog steeds miserabel ontwikkeld; 16...Dxe5? 17.Lxf7+! (nu kan hij weer!) Kd8 18.Tge1 met een razende aanval voor wit voor slechts één pion, die ook nog eens elk moment teruggewonnen kan worden) 17.Pdb5! is meteen uit! Na axb5 18.Lxb5+ Pd7 kan 19.Txd7! omdat de witte dame b7 ook nog in het vizier heeft

16...De5 17.Pf3 Df4 (Diagram rechts)

18.Th1?

Te langzaam en niet overtuigend. Opnieuw kon 18.e5! dxe5 19.Pb5! e4 (na 19...axb5? 20.Lxb5+ hangt nu de toren op h3)

18...Txxh1 19.Txxh1 Lg4!? (Diagram volgend blad)

19...Dg4 was beter, waarna de witte compensatie wel heel vaag wordt.

20.e5! Hè hè, we zijn wakker. Inmiddels is deze zet wits enige kans. Nog steeds heeft de witte dame een oogje op b7. **20...dxe5 21.Pxe5 Dxe5**

Natuurlijk niet 21...Lxe2 22.Dxb7 Td8 23.Dc6+ Pd7 24.Pd5 Dxe5 25.Pc7+ hoewel zwart nog steeds niet slechter staat na Dxc7 met drie stukken voor de dame! Maar het duurt wel even voor hij de boel op orde heeft.

22.Lxg4 (Zie diagram rechts)

22...Lg7!

Met veel aplomb gespeeld, en het is ook een goeie. Als wit nu op b7 slaat krijgt zwart enorme aanvalskansen over de b-lijn en de lange diagonaal. Maar wit heeft weinig anders! De beste zet was waarschijnlijk 23.Lf3, maar daarmee geeft wit toe dat alles is mislukt.

23.Dxb7?! ? 23...Tb8 24.Dc6+ Kf8 (zie diagram links) **25.Lc8!?**

Oorspronkelijk wilde ik hier 25.Td1 Pxd4 26.Db6!! spelen, maar helaas staat de toren op b8 nog steeds gedekt, dus zwart heeft hier meerdere winnende verdedigingen. Met de tekstzet wil ik alsnog iets achter de paaltjes dreigen.

25...Pe4 26.Td1 Pxc3+?!

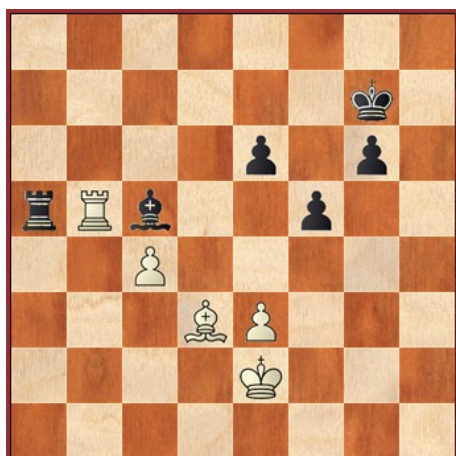
Niet de beste, en de zet waarop ik hoopte. Dit is te gehaast; winnend was 26...Da5! , maar die zet was, met nog een paar minuten op de klok voor Stefan, niet makkelijk te vinden. Veld d8 is gedekt en nu dreigt alles op c3 en b2.

27.Dxc3 Txb2+ (zie diagram rechts)

En opgave? Nee: **28.Kc1!** De pointe; er dreigt mat op d8. Wit staat nog steeds slecht, maar er is geen directe winst voor zwart.

28...Lh6+?? 29.Kxb2 kan je in zo'n situatie ook zomaar gebeuren.

28...Df4+ 29.De3 Dxe3+?! Met de dames op het bord (29...Dc7) was het veel lastiger voor wit. **30.fxe3 Lf6 31.Td8+ Kg7 32.Lxa6 Txa2 33.Ld3 Lc3 34.Kd1**

Ook dit moet verloren zijn, maar met de ongelijke lopers wordt het moeilijk. En Stefan had hier nog maar 1 minuut.

34...e6 35.Tc8 Le5 36.Ke2 Ta5 37.c4 Ld6

38.Td8 Lc5 39.Tb8 f5 40.Tb5 (zie diagram links)

40...Txb5?! En na deze nieuwe ruil wordt het al remise-achtig, hoewel wit nog nauwkeurig moet spelen. **41.cxb5 Kf6**

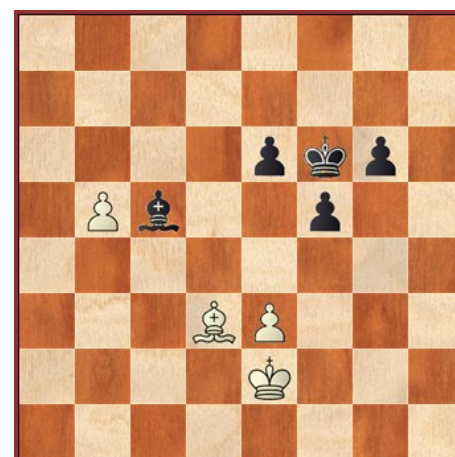
(Zie diagram rechts)

42.e4! Dit is niet alleen objectief het handigst, het dwingt hem ook tot rekenen met weinig tijd.

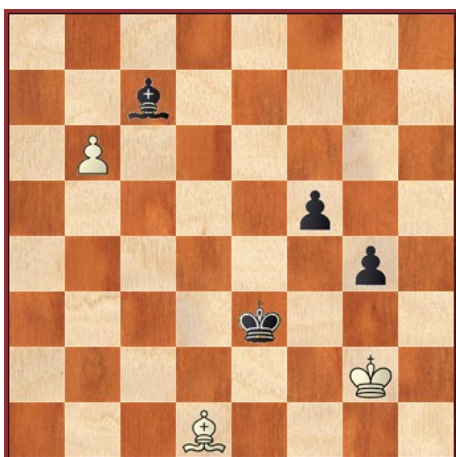
42...Ke5

42...g5 43.exf5 exf5 44.Kf3

komt ongeveer op hetzelfde neer. De witte koning moet zo snel mogelijk naar g2, en dan moet de loper naar de d1-h5 diagonaal voordat zwart ... f4-f3+ kan spelen. Doet hij daarna ...

f4-f3+, dan offert wit de loper, met remise.

43.exf5 exf5 Na terugslaan met de g- pion is het nog ietsje makkelijker om de pionnen tegen te houden. **44.Kf3 g5 45.Le2 Lb6 46.Kg3 Lc7 47.Ld1 Ke4+ 48.Kg2 Kf4 49.Lc2 g4** Anders komt zwart niet verder, maar nu is het theoretisch remise. **50.Ld1 Ke3 51.b6!** (zie diagram links)

51...Lxb6?

Nu is het meteen klaar. Na 51...Lb8 52.b7 Ld6 heeft wit gelukkig nog één veld voor zijn koning: 53.Kf1 (de engine geeft trouwens ook 53.Kh1 maar dan ben je wel een heel kouwe kikker) 53...Kd2 en na 54.Le2 komt zwart niet verder; overigens is 54.La4 hier ook weer goed. Na g3 55.Kg2 Ke3 en nu bijvoorbeeld 56.Lc6 komt zwart er niet door op de witte velden.

52.Lxg4! Ook een bekende wending. Remise geaccepteerd wegens 52.fxg4 Kg3. Een leerzaam eindspel dat ook uitvoerig wordt

behandeld in 100 Endgames You Must Know van Jesus de la Villa – verplichte kost, zoals de boektitel al aangeeft.

½-½

BERENDSEN
schilderwerken b.v.

geeft kleur aan de toekomst

ONDERHOUD
NL
GARANTIE

*Sinds 1894 een begrip
voor Oosterbeek en Omstreken*

www.berendsenschilderwerken.nl

Oosterbeek 026-334 25 20

Hey hallo allemaal,

*Voor al uw spellen en toebehoren
kunt u bij ons in de winkel terecht,
kom gezellig binnen!*

U bent altijd welkom.

Spelkwartier
Arnhem

026 351 76 69

Steenstraat 4
6828 CJ, Arnhem

vragen@spelkwartier.nl
www.spelkwartier.nl

(advertentie)

't Zuivelhoekje
Voor de lekkerste kaas en
wijn

Steenstraat 72
6828 CN Arnhem
tel: 026-4431656

(advertentie)

Steenstraat 96
tel/ fax 026 4453603
- Arnhem -

Uw Fleurop bloemist

**BLOEMSIERKUNST
FUTURA**

(advertentie)

Chinees-Kantonees Restaurant

KWONG CHOW

廣州酒樓

dé ASV-chinees

Steenstraat 83 d
6828 CG Arnhem
Telefoon 026-4422366

LOEWE.

Gallery Arnhem

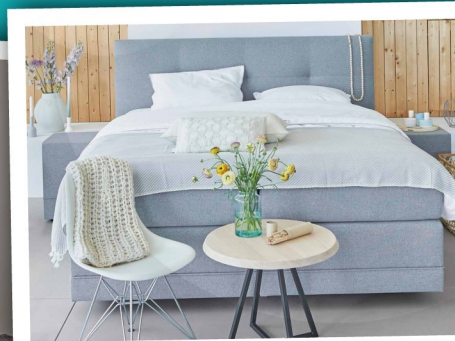
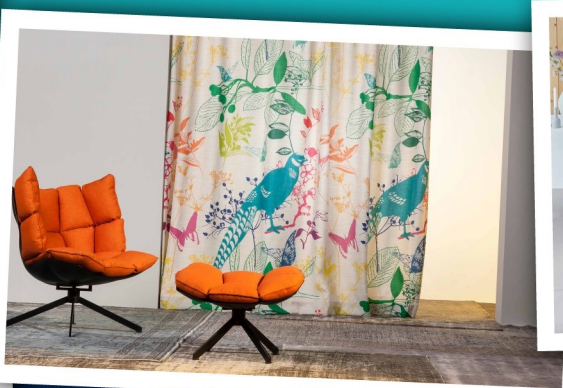
Ir J.P. van Muijlwijkstraat 48 & 50 Telefoon 026-8404004

6828 BS - Arnhem www.loewegalleryarnhem.nl – verkoop@loewegalleryarnhem.nl

BI
NN
EN

Maassen**vandenBrink**Velp
Tapijt - Gordijnen - Zonwering - Bedden

THUIS IN DAG EN NACHT

Laat je adviseren,
inspireren en verrassen!